

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD SUPETAR

DOKUMENTACIJA ZA NADMETANJE

**ZA PROVEDBU OTVORENOG POSTUPKA POSTUPAK JAVNE
NABAVE MALE VRIJEDNOSTI S CILJEM SKLAPANJA UGOVORA O
JAVNIM USLUGAMA S NAJPOVOLJNIJIM PONUDITELJEM**

PREDMET NABAVE:

**OBAVLJANJE USLUGE PROVOĐENJA OBVEZATNE PREVENTIVNE
DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE NA PODRUČJU GRADA SUPETRA
TIJEKOM 2013. GODINE**

(REF. BROJ CPV-a: **90921000-9**)

Naziv iz jedinstvenog rječnika javne nabave: Usluge dezinfekcije i uništavanja
štetočina

Evidencijski broj nabave: E-MV 01/13

Supetar, svibanj 2013.

SADRŽAJ:

1. Upute ponuditeljima za izradu ponude
2. Obrasci:
 - Obrazac 1. Osnovni podaci o ponuditelju
 - Obrazac 2. Ponuda – Obrazac ponude
 - Obrazac 3. Izjava o nekažnjavanju
 - Obrazac 4. Izjava da je upoznat i da prihvaća odredbe iz Dokumentacije za nadmetanje
 - Obrazac 5. Izjava o izvršenom pregledu mjesta izvođenja radova
 - Obrazac 6. Izjava o solidarnoj odgovornosti
 - Obrazac 7. Izjava o ishođenju bankovnog jamstva za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku
 - Obrazac 8. Ovlaštenje za zastupanje
3. Pomoćna dokumentacija:

1. UPUTE PONUDITELJIMA ZA IZRADU PONUDE

1.1 Podaci o naručitelju:

GRAD SUPETAR, Vlačica br. 5, 21400 SUPETAR,
Broj telefona: 021/756-710,
Broj telefaksa: 021/756-712, 021/756-718,
MB: 2595699,
OIB: 16857373591,
E-pošta: grad-supetar@st.htnet.hr
Internet adresa: www.gradsupetar.hr

1.2. Kontakt osoba/upravni odjel za komunikaciju sa ponuditeljima:

- u svezi dokumentacije za nadmetanje:
Pero Salamunović, Služba za gospodarenje prostorom, komunalne poslove, prostorno uređenje i zaštitu okoliša,
Broj telefon: 021/ 756-715, mob: 099-733-53-53,
Broj telefaksa: 021/756-712, 021/756-718,
E-pošta: p.salamunovic@gradsupetar.hr
Internet adresa: www.gradsupetar.hr
- u svezi predmeta nabave:
Ivica Vranjičić dipl.ing., Služba za gospodarenje prostorom, komunalne poslove, prostorno uređenje i zaštitu okoliša,
Broj telefona: 021/756-716, mob: 099-733-53-59,
Broj telefaksa: 021/756-712, 021/756-718,
E-pošta: komunalna.sluzba@gradsupetar.htnet.hr
Internet adresa: www.gradsupetar.hr

Sukladno članku 31. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj: 90/11) dokumentacija za nadmetanje stavlja se neograničeno i u cijelosti na raspolaganje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, te se u pisanom obliku može preuzeti u prostorijama Jedinstvenog upravnog odjela Grada Supetra svakim radnim danom od 8:00 do 14:00 sati od dana objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave do krajnjeg roka utvrđenog u pozivu na nadmetanje. Dokumentacija za nadmetanje se ne naplaćuje.

Ponuditelji mogu od naručitelja zatražiti pojašnjenje bilo kojeg dijela Dokumentacije za nadmetanje u pisanom obliku putem pošte, telefaksa ili elektroničkim putem kao i putem telefona, ali se u tom slučaju mora potvrditi u pisanom obliku prije isteka roka za dostavu zahtjeva. Svi zahtjevi za pojašnjenje poslani u pisanom obliku moraju biti zaprimljeni najkasnije 4 dana prije krajnjeg roka za dostavu ponuda kako bi naručitelj na iste mogao pravodobno odgovoriti.

1.3. Vrsta i način postupka

Naručitelj provodi otvoreni postupak javne nabave sa ciljem sklapanja ugovora o javnim uslugama za obavljanje usluga provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine.

1.4. Opis predmeta nabave:

Obavljanje usluga provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine.
CVP oznaka: 90921000-9
Naziv iz jedinstvenog rječnika javne nabave: Usluge dezinfekcije i uništavanja štetočina..

Tehnička specifikacija predmeta nabave navedena je u Obrascu ponude.

1.5. Tehnička specifikacija predmeta nabave

Za obavljanje usluge koja je predmet nabave treba primjenjivati odredbe Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj: 79/07, 113/08, 43/09) i Pravilnika o načinu obavljanja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Narodne novine“, broj: 35/07), te Programa mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini i Provedbenog plana obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini objavljenim u „Službenom glasniku Grada Supetra“, broj: 7/13 od 9. travnja 2013. godine koji se nalaze i Pomoćnoj dokumentaciji i sastavni su dio Dokumentacije za nadmetanje.

1.6. Vrsta, kvaliteta, opseg ili količina predmeta nabave

Vrsta i količina predmeta nabave određena je u Obrascu ponude i Provedbenom planu obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini koji su sastavni dio Dokumentacije za nadmetanje.

1.7. Mjesto obavljanja usluga

Gradsko naselje Supetar i prigradska naselja Mirca, Splitska i Škrip.

1.8. Trajanje ugovora i rok obavljanja usluga

Rokovi obavljanja usluga koje su predmet nabave utvrđeni su u Obrascu ponude i Provedbenom planu obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini, a svi završavaju **do 31. prosinca 2013. godine**.

Ponuditelj je obavezan započeti s obavljanjem usluga odmah po potpisivanju ugovora o javnim uslugama koje su predmet nabave.

1.9. Nuđenje predmeta nabave

- a) Nuditi cjelokupan predmet nabave
- b) Zabranjeno nuđenje alternativne ponude i inačice

1.10. Obvezni razlozi isključenja

1.10.1. Kažnjivost gospodarskog subjekta (ponuditelja)

Ponuditelj je sukladno članku 67. stavak 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj: 90/11) dužan dostaviti izjavu da protiv njega odnosno osobe ovlaštene za njegovo zastupanje nije izračena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela: udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevvara, računalna prijevvara, prijevvara u gospodarskom poslovanju ili prikrivanje protuzakonito dobivenog novca, odnosno za odgovarajuća kaznena djela prema propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta.

Gospodarski subjekt može kao dokaz nekažnjivosti dostaviti i izvod iz kaznene evidencije države sjedišta gospodarskog subjekta i države čiji je državljanin osoba ovlaštena po zakonu za zastupanje pravne osobe gospodarskog subjekta ili jednakovrijedan dokument koji izdaje nadležno sudsko ili upravno tijelo u državi sjedišta gospodarskog subjekta odnosno u državi čiji je državljanin osoba ovlaštena osoba ovlaštena po zakonu za zastupanje pravne osobe gospodarskog subjekta.

Izjava, izvod ili dokumenti kojim se dokazuje nekažnjivost gospodarskog subjekta ne smiju biti stariji od šest mjeseci računajući od dana početka postupka javne nabave, odnosno objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.10.2. Potvrda Porezne uprave o stanju duga gospodarskog subjekata (ponuditelja)

Ponuditelj je sukladno članku 67. stavak 1. točka 2. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj: 90/11) dužan dostaviti potvrdu Porezne uprave o stanju duga kojom dokazuje da je ispunio obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

Potvrda Porezne uprave o stanju duga ne smije biti starija od 30 dana od dana objave poziva za nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.10.3. Ako gospodarski subjekt (ponuditelj) dostavi lažne podatke pri dostavi dokumenata iz točaka 2.10.1. i 2.10.2.

1.11. Uvjeti sposobnosti gospodarskog subjekata (ponuditelja) i dokazi sposobnosti

1.11.1. Dokaz pravne i poslovne sposobnosti:

Isprava o upisu u poslovni, sudski (trgovački), strukovni, obrtni ili drugi odgovarajući registar kojom ponuditelj dokazuje:

- da ima registriranu djelatnost u svezi s predmetom nabave,
- da protiv njega nije pokrenut stečajni postupak,
- da se ne nalazi u postupku likvidacije, odnosno
- da nije u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti ili da je nije već obustavio.

Navedeni dokaz ne smije biti stariji od 3 mjeseca od dana objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.11.2. Rješenje Ministarstva zdravstva RH o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Navedeni dokaz ne smije biti stariji od 6 mjeseca od dana objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.12. Dokaz financijske sposobnosti gospodarskog subjekta (ponuditelja)

1.12.1. Bilancu, račun dobiti ili gubitaka, odnosno odgovarajući financijski izvještaj – BON-1. Ispravu dostavlja ponuditelj samo za sebe, a u slučaju zajednice ponuditelja, ispravu će dostaviti i članovi zajednice ponuditelja.

Navedeni dokaz ne smije biti stariji od 6 mjeseci od dana objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.12.2. Dokument izdan od bankarskih ili drugih financijskih institucija kojim se dokazuje solventnost (BON 2 ili SOL obrazac ili sl.) za glavni račun – original ili ovjereni preslik. Ponuditelj treba dokazati da nije u blokadi i da nema evidentirane naloge za plaćanje za koje nema pokriće. Ponuditelj ne smije biti u blokadi u posljednjih 6 mjeseci dulje od 30 dana.

U slučaju zajedničke ponude, svi članovi zajednice ponuditelja obavezni su pojedinačno dokazati financijsku sposobnost prema gore navedenim zahtjevima ovisno o opsegu posla koji pojedinačno namjeravaju izvršiti.

Navedeni dokaz ne smije biti stariji od 30 dana od dana objave poziva na nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

1.13. Dokaz tehničke i stručne sposobnosti

1.13.1. Popis značajnijih usluga obavljanja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije izvršenih u posljednje tri godine, sukladno odredbi članka 72. stavak 5. točka 1. Zakona o javnoj nabavi.

Ponuditelj mora priložiti popis značajnih ugovora tijekom posljednje tri godine, s najmanje tri potvrde izdane od druge ugovorne strane (tri različita naručitelja) o uredno ispunjenim ugovorima. Takva potvrda mora sadržavati sljedeće podatke: naziv i sjedište ugovornih strana, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto ispunjenja ugovora, te navod o uredno ispunjenim ugovorima (izvornik).

U slučajevima da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije javni naručitelj, vrijedi izjava gospodarskog subjekta o uredno izvršenim ugovorima uz predočenje dokaza da je potvrda zatražena.

Obrazloženje postavljenog uvjeta:

Gospodarski subjekt dokazati će sposobnost ukoliko je iz popisa i popratnih potvrda o urednom ispunjenju ugovora razvidno da je u posljednje tri godine uredno ispunio ugovorne obveze, kao izvršitelj usluge obvezatne dezinfekcije i deratizacije, **najmanje tri usluge** iste ili veće složenosti kao usluge koje su predmet ove nabave jer time ponuditelj dokazuje da ima primjereno iskustvo u obavljanju usluga obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije slične ili istovjetne uslugama koje su predmet nabave, što naručitelju ulijeva sigurnost da će ponuditelj (ukoliko bude odabran) usluge izvršiti kvalitetno, stručno, pravovremeno i profesionalno i da će svojim iskustvom upravo na izvršenju sličnih usluga predvidjeti i detektirati sve moguće poteškoće, te ih unaprijed sagledati i dati kvalitetna, racionalna rješenja, te isto predvidjeti i ukalkulirati u ponuđenu cijenu.

(Isprava se odnosi na usluge dezinfekcije i deratizacije za posljednjih tri godina što je vremenski ograničava).

- 1.13.2. Podaci o kadrovskoj osposobljenosti te raspoloživi broj i stručnost zaposlenika za pružanje usluga provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije koje su predmet nabave sukladno Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva. („Narodne novine“, broj 35/07) (izvornik)
- 1.13.3. Ime i prezime osobe odgovorne za izvršenje usluga provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije koje su predmet nabave imenovane od strane ponuditelja sukladno Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva. („Narodne novine“, broj 35/07) (izvornik).
- 1.13.4. Popis vozila i drugih tehničkih sredstava i opreme koja će se koristiti za pružanje usluga obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije koje su predmet nabave sukladno Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva („Narodne novine“, broj: 35/07) (izvornik).
Gospodarski subjekt, zajednica ponuditelja ili podugovaratelji, mogu se, u svrhu dokazivanja sposobnosti koristiti kapacitetima drugih gospodarskih subjekata, bez obzira na međusobni pravni odnos. U tom slučaju gospodarski subjekt, zajednica ponuditelja ili podugovaratelji moraju dokazati naručitelju da će imati na raspolaganju resurse nužne za ispunjene ugovora (izvornik).
- 1.13.5. Izjavu odgovorne osobe ponuditelja o dijelu ugovora koji namjerava ustupiti podizvoditeljima (uz naznaku podataka o radovima koji će izvršiti podizvoditelj, te podatke o podizvoditeljima) uz prilaganje potrebnih dokaza (npr. ugovor o posudbi vozila i strojeva, ugovor o najmu vozila i strojeva, sporazum/ugovor o zajedničkoj suradnji ponuditelja i podizvoditelja i slično), da ponuditelj raspolaže njegovim resursima potrebnim za izvršenje ugovora (sukladno članku 86. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi).

Ponuditelj mora uz navedenu Izjavu obavezno priložiti, za sve podizvoditelje, dokaz iz članka 67. stavak 1., točka 1., 2. i 3. (točka 1.10.1. ove Dokumentacije), članka 70. stavak 1. (točka 1.11.1. ove Dokumentacije) i članka 51. stavak 1. ZJN (točka 1.11.2. i 1.11.3.. ove Dokumentacije).

Napomena: Traženi dokumenti za podizvođače, moraju se priložiti u obliku i na način kako je to predviđeno i za samog ponuditelja.

1.14. Jamstvo za ozbiljnost ponude

Ponuditelj mora dostaviti jamstvo za ozbiljnost ponude, bankovnu garanciju ili bjanko zadužnicu ovjerenu kod javnog bilježnika u iznosu od **7.500,00 kn** (slovima: sedamtisućapetsto kuna), na rok valjanosti ponude. Garancija mora biti bezuvjetna i naplativa na prvi poziv, bez prigovora.

Jamstvom za ozbiljnost ponude banka ponuditelja jamči Naručitelju da:

- a) ponuditelj neće u roku valjanosti ponude odustati od svoje ponude
- b) da ponuditelj neće dostaviti neistinite i neodgovarajuće dokaze o sposobnosti
- c) da će ponuditelj, ako bude izabran, dostaviti Naručitelju jamstvo za uredno ispunjenje ugovora.

Naručitelj će ostalim ponuditeljima vratiti jamstva za ozbiljnost ponude u roku od 30 dana od dana konačnosti odluke o odabiru, bez kamata i troškova.

Naručitelj će vratiti jamstvo za ozbiljnost ponude odabranom ponuditelju u roku od 8 (dana) od sklapanja ugovora i dostave jamstva za uredno ispunjenje ugovora.

NAPOMENA: Jamstvo za ozbiljnost ponude čini sastavni dio ponude uvezane u cjelinu, a prilaže se na slijedeći način:

- Bankovnu garanciju ili bjanko zadužnicu ovjerenu kod javnog bilježnika treba uložiti u prozirnu perforiranu foliju,
- foliju treba označiti pripadajućim rednim brojem stranice od ukupnog broja stranica ili obratno,
- otvor na foliji treba zatvoriti jamstvenikom, a na mjesto vezivanja zalijepiti papirnatu naljepnicu i otisnuti pečat ponuditelja.

U slučaju zajedničke ponude Jamstvo za ozbiljnost ponude (2.11.4.) dostavlja nositelj ponude.

Ponuditeljeva izjava da će u slučaju sklapanja ugovora za izvođenje predmetnih radova prethodno ishoditi bankovno jamstvo za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku u visini 10% ugovorenog iznosa ukupnog posla (sa PDV-om), a sve s rokom valjanosti za 60 dana dužim od ugovorenog roka (izvornik ovjeren od javnog bilježnika).

1.15. Izjave

1.15.1. Izjavu odgovorne osobe ponuditelja da je upoznat i da prihvaća odredbe Dokumentacije za nadmetanje (Obrazac 4. u priritku UPUTA).

1.15.2. Izjava odgovorne osobe ponuditelja o izvršenom pregledu mjesta izvršenja usluga (obrazac 5. u priritku UPUTA)

1.15.3. Ponuditeljeva izjava o solidarnoj odgovornosti (obrazac 6. u priritku UPUTA).

1.15.4. Ponuditeljeva izjava o ishođenju bankovnog jamstva za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku (Obrazac 7. u priritku UPUTA).

NAPOMENA: Sve dokaze o nepostojanju obveznih razloga isključenja (točke 1.10.1, 1.10.2 i 1.10.3.), dokaze pravne i poslovne sposobnost (točke 1.11.1. i 1.11.2.), dokaze o financijskoj sposobnosti (točke 1.12.1 i 1.12.2), te dokaze tehničke i stručne sposobnosti (točke 1.13.1., 1.13.2., 1.13.3., 1.13.3. i 1.13.5.), ponuditelji mogu temeljem članka 75. Zakona o javnoj nabavi dostaviti u neovjerenoj preslici. Neovjerenom preslikom smatra se i neovjereni ispis elektroničke isprave. U slučaju dostave preslike isprave, relevantnim se smatra datum izdavanja isprave od nadležne institucije.

U slučaju dostave gore navedenih dokumenata u neovjerenoj preslici, naručitelj će sukladno članku 95. Zakona o javnoj nabavi, a nakon rangiranja ponuda prema kriteriju za odabir

ponude, a prije donošenja odluke o odabiru, od najpovoljnijeg ponuditelja s kojim namjerava sklopiti ugovor o javnim uslugama, zatražiti dostavu izvornika ili ovjerenih preslika svih onih dokumenata (potvrde, isprave, izvodi, ovlaštenja i sl.) koji su traženi, a koje izdaju nadležna tijela. Ako je gospodarski subjekt već u ponudi dostavio određene dokumente u izvorniku ili ovjereoju preslici, nije ih dužan ponovno dostavljati.

1.16. Zajednica ponuditelja

U slučaju nuđenja zajedničke ponude, sukladno članku 11. Zakona o javnoj nabavi, zajednički ponuditelji moraju dokazati pojedinačnu sposobnost i proporcionalno svom udjelu u izvršenju ugovora zajedničku sposobnost.

Ponuda zajednice ponuditelja mora sadržavati izjavu nositelja zajedničke ponude koja mora sadržavati: naziv i sjedište svih gospodarskih subjekata iz zajedničke ponude, naziv i sjedište nositelja ponude, imena i stručnu spremu osoba odgovornih za izvršenje nabave iz zajedničke ponude, te udio u izvršenju ugovora za svakog od zajedničkih ponuditelja, te navod o solidarnoj odgovornosti svih zajedničkih ponuditelja.

U slučaju zajedničke ponude, članovi zajednice ponuditelja obvezni su pojedinačno dokazati postojanje sposobnosti iz stavke 1.10., točke 1.10.1., 1.10.2. i 1.10.3. dokumentacije za nadmetanje. Odgovornost ponuditelja iz zajednice ponuditelja je solidarna.

Ukoliko gospodarski subjekt ne dostavi navedene dokaze nekažnjavanosti i dokaze pravne i poslovne sposobnosti biti će isključen iz ovog postupka javne nabave.

U slučaju da ponuda zajednica ponuditelja bude odabrana kao najpovoljnija, dužni su ugovorom naknadno urediti svoj međusobni odnos u svrhu izvršenja predmeta nabave iz kojeg je vidljiv udio svakog člana zajednice.

1.17. Oblik i način izrade ponude sadržaj i način dostave ponude

Ponuditelj je dužan (u preuzetoj Dokumentaciji za nadmetanje) popuniti ručno ili na računalu neizbrisivom tintom, potpisati (odgovorna osoba – čitko napisati ime i prezime, te potpis) i ovjeriti pečatom ponuditelja obrazac ponude i izjave. Ispravci u ponudi moraju biti izrađeni na način da su vidljivi i dokazivi uz navođenje datuma te potvrđeni pravovaljanim potpisom ovlaštene osobe. Ponuditelj je obavezan označiti dijelove ponude koje smatra tajnim.

Ponuda se predaje u jednom (izvornom) primjerku u pisanom obliku.

Ponude, dokumentacija i uradci priloženi uz ponudu se ne vraćaju osim u slučaju zakašnjele ponude i odustajanja ponuditelja prije javnog otvaranja ponuda neotvorene ponude.

Ponuditelj iskazuje jedinične cijene u kunama u tablicama Obrasca ponude na mjestima koja su za to predviđena. Ponuditelj mora ispuniti sve stavke Obrasca ponude s traženim stupcima i jediničnim cijenama.

Ponuda se povezuje jamstvenikom u nerastavljivu cjelinu na način da se onemogućí naknadno vađenje ili umetanje listova ili dijelova ponude, a mjesto vezanja jamstvenika ponuditelj će ovjeriti pečatom. U tako uvezanoj ponudi mora označiti svaku stranicu rednim brojem kroz ukupan broj stranica ponude ili obrnuto, s time da početna stranica, stranica broj 1 je prva papirnata stranica ponude, makar je na njoj sadržaj ponude ili naslov ponude, memorandum ponuditelja ili slično (ne računaju se kartonske odnosno plastične korice ili omot).

Na naslovnoj stranici ponude navode se podaci: naziv nadmetanja, datum, tvrtka ponuditelja te sadržaj uvezane ponude prema redoslijedu kako je utvrđeno u točki 2.15. ovih Uputa.

Ponuditelj se pri izradi ponude mora pridržavati zahtjeva i uvjeta ove dokumentacije za nadmetanje inače će ista biti isključena iz daljnjeg postupka sukladno Zakonu.

1.18. Sadržaj ponude

Ponuda se mora sastojati od tri dijela i to redoslijedom:

- 1. OBRAZAC PONUDE** - ispuniti čitko, neizbrisivom tintom u originalu, upisati ime i prezime

odgovorne /ovlaštene osobe za potpis ponude na za to predviđeno mjesto, te ovjeriti
Obrazac potpisom i pečatom tvrtke ponuditelja .

1.1. Osnovni podaci o ponuditelju – (**Obrazac 1.** u prilogu UPUTA)

1.2. Ponuda – (**Obrazac 2.** u prilogu UPUTA)

2. ISPRAVE, IZJAVE I JAMSTVA, moraju biti priložene na za to predviđeno mjesto, sukladno UPUTAMA i to redoslijedom kako slijedi:

2.1. Dokazi o nepostojanju obveznih razloga isključenja

2.1.1. Dokaz o nekažnjavanju (sukladno točki 1.10.1. ovih UPUTA – **Obrazac 3.** u prilogu UPUTA)

2.1.2. Potvrda porezne uprave o stanju duga - (sukladno točki 1.10.2. ovih UPUTA)

2.2. Dokazi sposobnosti

2.2.1. Isprava o upisu u poslovni registar (sukladno točki 1.11.1. ovih UPUTA)

2.2.2. Rješenje Ministarstva zdravstva RH o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (sukladno točki 1.1.2. ovih UPUTA)

2.2.3.. Bilancu, račun dobiti ili gubitaka, odnosno odgovarajući financijski izvještaj – BON-1 (sukladno točki 1.12.1. ovih UPUTA)

2.2.3. Dokument kojim se dokazuje solventnost (sukladno točki 1.12.2. ovih UPUTA),

2.2.4. Popis značajnijih usluga obavljanja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije izvršenih u posljednje tri godine, sukladno odredbi članka 72. stavak 5.- točka 1. Zakona o javnoj nabavi (sukladno točki 1.13.1. ovih UPUTA)

2.2.5. Podaci o kadrovskoj osposobljenosti te raspoloživi broj i stručnost zaposlenika za pružanje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije (sukladno točki 1.13.2. ovih UPUTA)

2.2.6. Ime i prezime osobe odgovorne za izvršenje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije (sukladno točki 1.13.3. ovih UPUTA)

2.2.7. Popis vozila i drugih tehnički sredstava i opreme koja će se koristiti za pružanje usluga obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije (sukladno točki 1.13.4. ovih UPUTA)

2.2.8. Jamstvo za ozbiljnost ponude (sukladno stavci 1.14. ovih UPUTA)

2.2.9. Izjava odgovorne osobe ponuditelja o dijelu ugovora koji namjerava ustupiti podizvođačima (sukladno točki 1.14.5. ovih UPUTA)

2.2.10. Ponuditeljeva izjava da je upoznat sa odredbama iz Dokumentacije za nadmetanje (sukladno točki 1.15.1. ovih UPUTA),

2.2.11.. Ponuditeljeva izjava o izvršenom pregledu mjesta izvođenja radova koji su predmet nabave (sukladno točki 1.15.2. ovih UPUTA),

2.6. Ponuditeljeva izjava o solidarnoj odgovornosti (sukladno točki 1.15.3. ovih UPUTA),

2.8.. Ponuditeljeva izjava o ishođenju bankovnog jamstva za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku (sukladno točki 1.15.4. ovih UPUTA)

1.19. Način dostave ponude i njeno zaprimanje:

Ponuditelj dostavlja ponudu u pisanom obliku u zatvorenoj omotnici preporučenom poštanskom pošiljkom na navedenu adresu ili izravno na protokolu Gradske uprave Grada Supetra u Supetru, Vlačica br. 5, radnim danom od 8:00 h do 14:30 h. Ponude se upisuju u Upisnik o zaprimanju prema redoslijedu zaprimanja. Upisnik potpisuje za to ovlaštena osoba i on je sastavni dio Zapisnika o javnom otvaranju ponuda. Na zahtjev ponuditelja izdat će se potvrda o zaprimanju ponude. Na zatvorenim omotnicama naznačuje se redni broj, datum i vrijeme zaprimanja, prema redoslijedu zaprimanja.

Na zatvorenoj omotnici moraju biti navedeni naziv i adresa naručitelja:

Grad Supetar

Vlačica 5.

21400 SUPETAR

naznaka:

**„NE OTVARAJ – PONUDA ZA OBAVLJANJE
OBVEZATNE PREVENTIVNE DDD NA PODRUČJU
GRADA SUPETRA U 2013. GODINI“**

Ev.br. nabave: E-MV 01/13

Na omotnici treba navesti naziv i adresu ponuditelja.

Ponuditelj određuje način dostave ponude i sam snosi rizik eventualnog gubitka, odnosno nepravovremene dostave njegove ponude.

Ponuda, koja nije zaprimljena u propisanom roku za dostavu ponude, neće se otvarati i vratiti će se ponuditelju neotvorena.

Ako vanjska omotnica nije zatvorena, zapečaćena i označena kako je navedeno, naručitelj ne snosi nikakvu odgovornost ako se ponuda prerano otvori.

Podaci o gospodarskim subjektima koji su zainteresirani za sudjelovanje u postupku, čuvaju se do javnog otvaranja ponuda, kao i podaci o zaprimljenim ponudama. Ponude se pohranjuju na način da nisu dostupne neovlaštenim osobama.

1.20. Dopustivost dostave ponude elektroničkim putem

Nije dozvoljeno dostavljanje ponuda elektroničkim putem.

1.21. Cijena i valuta ponude

Ponuditelj dostavlja ponudu sa cijenom u **kunama za cjelokupan predmet nabave**.

Cijena ponude piše se **brojkama i slovima**.

Ako se iznosi u brojkama i slovima razlikuju, mjerodavan je iznos izražen **brojkama**.

U cijenu ponude uračunavaju se svi troškovi i popusti, bez poreza na dodanu vrijednost (PDV-a), koji se iskazuje zasebno iza cijene ponude.

Ponuđene cijene **su fiksne i nepromjenjive za čitavo vrijeme trajanja ugovora o javnim uslugama**.

Sve stavke iz troškovnika moraju biti ponuđene. U slučaju da ponuditelj ne ponudi makar jednu stavku, ponuda će se smatrati nepravilnom, neprihvatljivom i naručitelj će istu isključiti.

1.22. Rok, način i uvjeti plaćanja

Plaćanje usluga obavljati će se temeljem dostavljenih računa za stvarno izvršene usluge s rokom plaćanja ne duljim od 30 (trideset) dana od dana ovjere neospornog dijela računa za stvarno izvršenu uslugu. Naručitelj je obavezan račun za stvarno izvršene usluge ovjeriti po ovlaštenom djelatniku – komunalnom redaru i odgovornoj osobi naručitelju u roku od 30 dana od dana zaprimanja istih na Protokolu Grada Supetra.

1.23. Rok valjanosti ponude

Rok valjanosti ponude je najmanje **90 dana** od isteka roka za dostavu ponuda.

1.24. Vrsta, sredstvo jamstva i uvjeti jamstva

Jamstvo za ozbiljnost ponude koje je opisao u točki 1.14. ove Dokumentacije dokaz je financijske sposobnosti ponuditelja i ukoliko isto nedostaje prilikom otvaranja ponuda ili ne odgovara traženom, takvu ponudu naručitelj će odbiti temeljem odredbe članka 93. stavak 1. točka 1. ZJN.

Jamstvo za uredno ispunjenje ugovora

Ponuditelj je dužan ugovorene usluge izvršiti u skladu sa Obrascem ponude i Provedbenim planom obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini.

Za uredno ispunjenje ugovora izvođač je dužan prilikom sklapanja ugovora o javnim uslugama dostaviti bezuvjetnu garanciju banke na prvi poziv bez prigovora – jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu od 10% od ukupno ugovorenog iznosa.

1.25. Kriterij za odabir ponude

Najniža cijena ponude sukladne zakonskim odredbama i zahtjevima iz Dokumentacije za

nadmetanje.

1.26. Jezik na kojem se izrađuje ponuda

Ponuda se zajedno sa pripadajućom dokumentacijom izrađuje na **hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.**

2.22. Datum, vrijeme, mjesto dostave i otvaranja ponuda

Ponude se dostavljaju preporučenom poštanskom pošiljkom na adresu:

**Grad Supetar, Vlačica br. 5, 21400 Supetar
s naznakom „ne otvaraj – ponuda za obavljanje obvezatne preventivne DDD na području Grada Supetra u 2013. godini“**

ili izravno u protokola Gradske uprave Grada Supetra u Supetru, Vlačica br. 5, s tim da pošiljka stigne do naručitelja **do 12. lipnja 2013. godine (srijeda) do 10:30 sati (krajnji rok za dostavu ponude), bez obzira na način dostave i vrijeme slanja.**

Otvaranje ponuda

Ponude će se javno otvarati dana 12. lipnja 2013. godine (srijeda) u 10:30, u Gradskoj vijećnici na adresi Vlačica br. 5, Supetar.

Javnom otvaranju ponuda smiju prisustvovati ovlaštene predstavnici naručitelja i ovlaštene predstavnici ponuditelja kao i osobe sa statusom ili bez statusa zainteresirane osobe.

Pravo aktivnog sudjelovanja u postupku javnog otvaranja ponuda imaju samo ovlaštene predstavnici naručitelja i ovlaštene predstavnici ponuditelja.

Ponude će otvarati ovlaštene predstavnici naručitelja prema redoslijedu zaprimanja iz Upisnika o zaprimanju ponuda. Ponude otvaraju najmanje dva ovlaštena predstavnika naručitelja.

U otvorenoj ponudi se utvrđuje je li ponuda potpisana, te od koliko se dijelova, koji nisu mogli biti uvezani u cjelinu (uzorci, katalogi, nacrti i sl.), sastoji.

Zapisnik o otvaranju ponuda

Iz ponude se obavezno čitaju slijedeći podaci: predmet nabave, ime i prezime prisutnih ovlaštenih predstavnika naručitelja, imena i prezimena prisutnih ovlaštenih predstavnika ponuditelja, naziv i sjedište ponuditelja čija je ponuda otvorena, cijena ponude i ukupna cijena ponude koja je otvorena.

U zapisnik o otvaranju ponuda unose se podaci iz članka 22. Uredbe o načinu izrade i postupanja s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine, broj 10/12).

Zapisnik se odmah stavlja na uvid, provjeru sadržaja i potpis prisutnim ovlaštenim predstavnicima ponuditelja. Zapisnik potpisuju prisutni ovlaštene predstavnici naručitelja i zapisničar. Svim prisutnim predstavnicima ponuditelja uručuje se preslika zapisnika.

2.23. Stavljanje na raspolaganje dokumentacije za nadmetanje

Dokumentacija za nadmetanje, Obrazac ponude i pomoćna dokumentacija stavljeni su na raspolaganje putem Elektroničkog oglasnika javne nabave i internetske adrese naručitelja www.gradsupetar.hr.

Ponuditelj je dužan proučiti ponudbeni troškovnik i prateću dokumentaciju na temelju koje daje ponudu. Smatra se da su ponuditelji obišli i detaljno ispitali sva mjesta izvršenja, svrhu i suštinu budućih usluga, da su se upoznali s postojećim prilazima i ostalim uvjetima, te da su upoznali sve bitne elemente koji imaju utjecaja na izvršenje usluge, te na osnovu svega toga podnijeli svoju ponudu.

Krajnji rok za preuzimanje dokumentacije za nadmetanje u pisanom obliku je 11. lipnja 2013. godine (utorak) do 14:00 sati.

Sve eventualne izmjene dokumentacije za nadmetanje biti će objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave i na internetskoj adresi naručitelja.

2.24. Troškovi izrade i dostave dokumentacije za nadmetanje

Dokumentacija za nadmetanje se ne naplaćuje.

2.25. Rok za donošenje odluke o odabiru ili poništenju

Rok za donošenje Odluke o odabiru najbolje ocijenjene ponude **iznosi 30 dana**, a započinje teći danom isteka roka za dostavu ponude.

Naručitelj će Odluku o odabiru najbolje ocijenjene ponude s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda dostaviti svakom ponuditelju, bez odgode, preporučenom poštom s povratnicom.

2.26. Pouka o pravnom lijeku

Žalba se izjavljuje Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, a predaje naručitelju u pisanom obliku izravno ili preporučenom poštanskom pošiljkom, u skladu sa odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Žalitelj je dužan istodobno jedan primjerak žalbe na isti način podnijeti Državnoj komisiji.

Sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi žalba se izjavljuje u roku od **pet dana od dana:**

1. objave o javnoj nabavi u odnosu na podatke, radnje, postupke i nečinjenja iz objave,
2. javnog otvaranja ponuda u odnosu radnje, postupke, nečinjenja vezana uz dokumentaciju nabave te postupak otvaranja ponuda, a u slučaju kada nije bilo javnog otvaranja ponuda od dana dostave odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu iz javne nabave u odnosu na postupak pregleda i ocjene sposobnosti te postupak pregleda, ocjene i odabira ponude
3. primitka odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu iz javne nabave u odnosu na postupak pregleda i ocjene sposobnosti te postupak pregleda, ocjene i odabira ponude,
4. isteka roka za donošenje odluke o pojedinačnim pravima iz javne nabave,
5. saznanja za postupak nabave proveden na način suprotan Zakonu o javnoj nabavi, a najkasnije u roku godine dana od dana kada je postupak proveden.

Žalitelj koji je propustio izjaviti žalbu prema gore navedenim odredbama gubi pravo tražiti ispitivanje zakonitosti u kasnijoj fazi postupka.

2.27. Rok mirovanja:

Sukladno članku 98. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj: 90/11) Grad Supetar, kao javni naručitelj neće potpisati okvirni sporazum prije isteka roka mirovanja, koji iznosi 10 dana od dana dostave odluke o odabiru svakom ponuditelju.

Rok mirovanja ne primjenjuje se ako je u postupku sudjelovao samo jedan ponuditelj čija je ponuda ujedno i najbolje ocijenjena.

2.28. Komunikacija s naručiteljem:

NAPOMENA: Sva priopćenja, pozivi na objašnjenja, obavijesti i odluke između naručitelja i ponuditelja moraju biti u pisanom obliku.

2.29. Ostale odredbe

Molimo da pažljivo pročitate ovu dokumentaciju i sve upute iz nje, kako ne bismo morali odbiti ponudu iz razloga što sadrži nejasnoće, nije cjelovita ili nije sastavljena na traženi način.

Gospodarski subjekti, koji preuzmu dokumentaciju sa web stranice Grada Supetra, obvezni su istog dana dostaviti svoje podatke (naziv, sjedište, kontakt osobu, broj fax-a ili mail adresu) na telefaks broj: 021/756-712, 021/756-718 ili na e-mail adresu: grad-supetar@st.htnet.hr.

Ovlašteni predstavnici naručitelja:

1. Ivica Vranjičić
2. Matko Rendić
3. Pero Salamunović

2. OBRASCI

Obrazac 1.

OSNOVNI PODACI O PONUDITELJU

Naziv (Tvrtka):

Sjedište ponuditelja:

Adresa ponuditelja:

Odgovorna osoba:

Osoba za kontakt:

Telefonski brojevi ponuditelja:

Broj telefaksa ponuditelja:

Kontaktna e-mail adresa:

Matični broj:

OIB:

Broj žiro računa:

Otvoren kod banke:

Ovlaštena osoba ponuditelja (funkcija, ime, prezime i titula)

Potpis ovlaštene osobe ponuditelja:

U _____, dana _____ 2012. godine

(potpis ovlaštene osobe i pečat ponuditelja)

PONUDA

OBRAZAC PONUDE

U _____, dana _____._____ 2013. godine

GRAD SUPETAR

21400 SUPETAR
Vlačica br. 5.

1. Temeljem otvorenog postupka javne nabave za obavljanje usluga provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine sukladno odredbama Provedbenog plana obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini i to:
 1. Obvezatna preventivna deratizacija,
 2. Obvezatna preventivna dezinfekcija,
 - 2.1. Dezinfekcija komaraca
 - 2.2. Dezinfekcija muha.
2. Cijene za izvođenje radova date po elementima troškovnika za izvođenje su slijedeće:

1. DERATIZACIJA

Vrsta rada	Jed. mj.	Količina	Jed. cijena	Ukupno
a) prvi tretman (ljetno)	komplet	1		
b) drugi tretman (jesen)	komplet	1		
			UKUPNO:	

Napomena: Obuhvat radova na deratizaciji sa planiranim utroškom materijala utvrđen je Provedbenim planom obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra.

2. DEZINSEKCIJA

2.1. Dezinfekcija komaraca

Vrsta rada	Jed. mj.	Količina	Jed. cijena	Ukupno
2.1.1. Larvicidna dezinfekcija				
a) prvi tretman (tijekom lipnja)	komplet	1		
b) drugi tretman (tijekom srpnja)	komplet	1		
c) treći tretman (tijekom kolovoza)	komplet	1		
			UKUPNO (2.1.1.):	
2.1.2. Adulticidna dezinfekcija				
a) prvi tretman (tijekom srpnja)	komplet	1		
b) drugi tretman (tijekom kolovoza)	komplet	1		
c) tretman javnih i privatnih površina po pozivu građana primarno zbog tigrastog komarca	tretman	5		
			UKUPNO (2.1.2.):	
			UKUPNO (2.1.1. + 2.1.2.):	

Napomena: Obuhvat radova na dezinfekcijom komaraca sa planiranim utroškom materijala utvrđen je

Provedbenim planom obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra.

2.2. Dezinfekcija muha

Vrsta rada	Jed. mj.	Količina	Jed. cijena	Ukupno
2.2.1. Dezinfekcija spremnika otpada				
a) prvi tretman (srpanj)	komplet	1		
b) drugi tretman (kolovoz)	komplet	1		
c) treći tretman (rujan)	komplet	1		
			UKUPNO (2.2.1.):	
2.2.2. Dezinfekcija poljoprivrednih domaćinstava				
a) prvi tretman (srpanj)	domać.	10		
b) drugi tretman (kolovoz)	domać.	10		
c) treći tretman (rujan)	domać.	10		
			UKUPNO (2.2.2.):	
			UKUPNO (2.2.1. + 2.2.2.):	

Napomene:

1. Obuhvat radova na dezinfekcijim muha sa planiranim utroškom materijala utvrđen je Provedbenim planom obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra.
2. Istovremeno sa tretmanom spremnika otpada izvršio bi se i tretman dijela domaćinstava sa izrazitijom stočarskom djelatnošću, a čiji popis će se dostaviti ekipi izvoditelja radova od strane komunalnog redara Grada Supetra pred svaki pojedini tretman.

Napomena:

U konačnom izvođenju radova moguća su određena odstupanja od rokova koji su dati naprijed navedenom troškovniku, a sve u skladu sa nalogima djelatnika Nastavnog zavoda za javno zdravstvo županije Splitsko-dalmatinske kao ovlaštenicima za nadzor provođenja aktivnosti utvrđenih samim Provedbenim planom.

REKAPITULACIJA

Rb	Vrsta rada	Ukupno
1.	DERATIZACIJA	
2.	DEZINSEKCIJA	
	2.1. Dezinfekcija komaraca	
	2.2. Dezinfekcija muha	
	UKUPNO	
	PDV + 23%	
	SVEUKUPNO	

Jedinstvena cijena za izvođenje svih radova iz točke 1. ove ponude, a sukladno naprijed navedenim elementima po troškovnicima bez poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) je

_____ kuna (_____ slova)

3. Plaćanje po predmetnom ugovoru bilo bi na slijedeći način:

4. Glede mogućnosti pružanja usluga i tehničke pomoći poslije isporuke izjavljujemo slijedeće:

5. Ova ponuda i Vaš pismeni prihvrat iste, činit će obvezni ugovor.

6. Ovim potvrđujemo da je ova ponuda u skladu s važnošću ponude i jamstvom ponude kako je traženo u dokumentima predmetnog nadmetanja.

M.P. _____
(potpis ovlaštene osobe ponuditelja)

Ponuditeljeva izjava o nekažnjavanju

_____, zastupan po _____
(naziv i sjedište ponuditelja) (ime i prezime ovlaštene osobe)

kao ponuditelj u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti s ciljem sklapanja ugovora o javnim uslugama s najpovoljnijim ponuditeljem za obavljanje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine, daje slijedeću

I Z J A V U

Ja _____ iz _____
(ime i prezime ovlaštene osobe) (adresa ovlaštene osobe)

osobna iskaznica br. _____, izdana od _____.

kao osoba ovlaštena za zastupanje ponuditelja _____
(naziv i sjedište ponuditelja)

izjavljujem da meni osobno kao ni gospodarskom subjektu kojeg zastupam nije izračena pravomoćne osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih dijela: udruživanje za počinjenje kaznenih dijela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevara, računalna prijevara, prijevara u gospodarskom poslovanju ili prikrivanje protuzakonito dobivenog novca.

U _____, _____ 2013. godine

M.P. _____
(potpis ovlaštene osobe)

Obrazac 4.

Ponuditeljeva izjava da je upoznat sa odredbama iz Dokumentacije za nadmetanje

_____, zastupan po _____
(naziv i sjedište ponuditelja) (ime i prezime ovlaštene osobe)

kao ponuditelj u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti s ciljem sklapanja ugovora o javnim uslugama s najpovoljnijim ponuditeljem za obavljanje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine, daje slijedeću

IZJAVU

Ja _____ iz _____, osobna iskaznica br. _____, izdana od _____, ovlaštena osoba za zastupanje _____, izjavljujem da su mi poznate odredbe iz Dokumentacije za nadmetanje, da iste prihvaćam i da ću izvršiti predmetnu nabavu u skladu s tim odredbama i za cijenu navedenu u ponudi.

U _____, _____. _____ 2013. godine

M.P. _____
(potpis ovlaštene osobe)

Ponuditeljeva izjava o izvršenom pregledu mjesta izvođenja radova koji su predmet nabave

IZJAVA

Ponuditelj izjavljuje da je obišao i detaljno pregledao mjesta provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine, da se je upoznao s postojećim cestama i ostalim prometnicama, da je ispitao i provjerio postojeće izvore za dopremu vozila, opreme i sredstava za provođenje obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije, kao i sve ostale okolnosti koje utječu na izvršenje usluga koje su predmet ove nabave, te da je Ponuda u cijelosti usklađena s prednjim navodima.

Ako Izvršitelj usluge propusti utvrditi sve podatke koji utječu na izvršenje usluga koje su predmet ove nabave to ga neće osloboditi bilo koje odgovornosti rizika za izvedbu radova.

U _____, _____._____ 2013. godine

M.P.

(potpis ovlaštene osobe)

Ponuditeljeva izjava o solidarnoj odgovornosti

Sukladno uvjetima iz Dokumentacije za nadmetanje u postupku javne nabave evidencijski broj: E-MV 01/13, gospodarski subjekti udruženi u zajednicu ponuditelja daju

**IZJAVU
O SOLIDARNOJ ODGOVORNOSTI ZAJEDNIČKIH PONUDITELJA**

kojom izjavljujemo da:

1. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____

Adresa: _____

MB: _____ OIB: _____ Telefon: _____

Telefaks: _____ e-mail: _____

Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

2. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____

Adresa: _____

MB: _____ OIB: _____ Telefon: _____

Telefaks: _____ e-mail: _____

Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

3. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____

Adresa: _____

MB: _____ OIB: _____ Telefon: _____

Telefaks: _____ e-mail: _____

Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

kao članovi zajednice ponuditelja solidarno odgovaramo naručiteljima za uredno ispunjenje ugovora o javnim uslugama u slučaju odabira naše ponude.

U _____, _____. _____ 2013. godine.

Članovi zajednice ponuditelja:
(upisati ime, prezime i funkciju ovlaštenih osoba za zastupanje)

1. _____ M.P. _____ (potpis)

2. _____ M.P. _____ (potpis)

3. _____ M.P. _____ (potpis)

Ponuditeljeva izjava da će u slučaju potpisivanja ugovora o izvođenju predmetnih radova prethodno ishoditi bankovno jamstvo za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku u visini od 10% ugovorenog iznosa ukupnog posla (sa PDV-om)

_____, zastupan po _____
(naziv i sjedište ponuditelja) (ime i prezime ovlaštene osobe)

kao ponuditelj u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti s ciljem sklapanja ugovora o javnim uslugama s najpovoljnijim ponuditeljem za obavljanje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine, daje slijedeću

IZJAVU

Ja _____ iz _____, osobna iskaznica br. _____, izdana od _____, osoba ovlaštena za zastupanje _____, izjavljujem da ću u slučaju

sklapanja ugovora o javni uslugama sa naručiteljem za obavljanje usluge provođenja obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra tijekom 2013. godine, prethodno ishoditi bankovno jamstvo za dobro izvršenje poslova u ugovorenom roku u visini od 10% ugovorenog iznosa ukupnog posla (sa PDV-om), a sve s rokom valjanosti za 60 dana dužim od ugovorenog roka.

U _____, _____ 2013. godine

M.P _____
(potpis ovlaštene osobe)

OVLAŠTENJE ZA ZASTUPANJE

GRAD SUPETAR

21400 SUPETAR
Vlačica br. 5

PREDMET: Ovlast za zastupanje i sudjelovanje u postupku javnog otvaranja ponuda

Ovime ovlašćujemo svog predstavnika

_____ (ime i prezime)

_____ (dan, mjesec, godina i mjesto rođenja)

na radnom mjestu _____ (naziv radnog mjesta)

da nas zastupa i sudjeluje u postupku javnog otvaranja ponuda u otvorenom postupku javne nabave evidencijski broj: E-MV 01/13, koje će se održati 12. lipnja 2013. godine u 10:30 sati u prostorijama Grada Supetra, Gradska vijećnica, Vlačica br. 5, Supetar.

U _____, ____ 2013. godine

M. P. _____
(potpis odgovorne osobe)

POMOĆNA DOKUMENTACIJA

Na temelju članka 4., stavak 1. i članka 5., stavak 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti («Narodne novine» broj 79/07, 113/08 i 43/09) te članka 46. Statuta Grada Supetra («Službeni glasnik Grada Supetra» broj 09/09), Gradonačelnik Grada Supetra dana 22. ožujka 2013. godine donosi,

Z A K L J U Č A K

o usvajanju Provedbenog plana obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini

I.

Usvaja se Provedbeni plan obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2011. godini (u daljem tekstu: Plan) izrađen od strane Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (od 18. ožujka 2013. godine, a koji je dostavljen kao prilog dopisa klasa: 541-02/13-01/0004; urbroj: 2181-103-04-11-0001 od 19. ožujka 2013. godine) koji je prilog ovog Zaključka i čini njegov sastavni dio.

II.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku Grada Supetra».

Klasa: 541-02/13-01/0005
Urbroj: 2104/01-02-02/1-13-0002

Supetar, 22. ožujka 2013. godine

GRADONAČELNIK

Dinko Hrzić, bacc.oec. v.r.

Provedbeni plan obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini

Sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti N. N. 79/07, 113/08, 43/09 i pripadajućih Pravilnika o načinu obavljanja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije N. N. 35/07, na prijedlog Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije na području Grada Supetra, u 2013. godini će se provesti slijedeće mjere obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije:

1. OBVEZATNA PREVENTIVNA DERATIZACIJA

Deratizacija (suzbijanje štakora i kućnih miševa) provest će se dva puta tijekom godine, u proljeće (ožujak/travanj) i u jesen (rujan/listopad) na slijedećim površinama i objektima:

a) Javne površine:

- podzidana morska obala (zapuštena obala)
- kanalizacijski sustav
- divlji deponiji
- zelene površine
- druge javne površine (okolice tržnice, ribarnica, spremnika za smeće)

b) Stambeni objekti

c) Objekti u vlasništvu pravnih osoba po Zakonu podliježu sanitarnom nadzoru i mjere provode o svom trošku kao opće mjere (u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda, u djelatnosti javnog prometa). Za provedbu deratizacije površina i objekata navedenih u točkama a) i b) procjenjuje se slijedeći utrošak rodenticida po jednom tretmanu:

RODENTICID	FORMULACIJA	% D. T.	KOLIČINA (kg)
Klorfacinon	Paraf. blok	0,0075	500
Kumatetralil	Paraf. blok	0,0375	
Bromadiolon	Paraf. blok	0,0050	

2. OBVEZATNA PREVENTIVNA DEZINSEKCIJA

2.1. Dezinfekcija komaraca

Širenje invazivne vrste komarca *Aedes albopictus* (tigrasti komarac) koji se proširio na područje Grada Supetra izazvalo je promjene u provedbi mjera suzbijanja komaraca.

2.1.1. Larvicidna dezinfekcija komaraca

Javne površine

Obrađuju se potencijalna legla komaraca koja se ne mogu ukloniti:

ulični slivnici oborinske vode,
druge manje nakupine vode na javnim površinama
nakupine kišnice koje se ne mogu ukloniti (u gumama, različitim kontejnerima) na
zapušenim javnim površinama

Koriste se larvicidi na bazi Bti (*Bacillus thuringiensis israelensis*) i/ili IGR (regulatori rasta kukaca) na bazi analoga juvenilnog hormona ili inhibitora sinteze hitina - diflubenzuron, metopren i dr.) Procijenjeni utrošak larvicida po akciji (na osnovi prijava izvoditelja):

INSEKTICID- LARVICID	KOLIČINA (kg) IGR
(preparat na bazi diflubenzurona) ili Bti	15

Privatne površine

Nakon prijave građana, lokacije pojedinih žarišta tigrastog komarca se provjeravaju i upućuju DDD izvoditelju radova radi tretmana. Na površinama oko kuća, u okućnicama, u dvorištima i u vrtovima treba obraditi legla koja se ne mogu ukloniti:

slivnike oborinske vode,
druge odvodne sifone u dvorištima kuća,
legla u/oko septičkih/crnih jama
vodospremnike i bačve za zalijevanje u vrtovima,
druge nakupine zaostale vode (u gumama, dekorativnim bazenima i fontanama,
brodicama i dr. različitim kontejnerima)

Obrada se mora obaviti uz pristanak vlasnika ili predstavnika vlasnika. Prije provedbe kemijskih mjera potrebno je fizički ukloniti legla ukoliko je to moguće.

Dinamika provedbe larvicidne dezinfekcije

Dinamika provedbe larvicidne dezinfekcije ovisi o vremenskim prilikama i o vrsti preparata:

B.t.i. se primjenjuje jednom tjedno i 3-4 dana poslije kiše (min. 3 mm kiše)
diflubenzuron se primjenjuje svakih cca 20 dana

Učinkovito suzbijanje legla koja su aktivna cijele sezone zahtijeva obradu barem 9 puta (ako se koristi IGR preparat) od travnja do rujna, ne uzimajući u obzir mogućnost kiša. S obzirom na limitirana materijalna sredstva namijenjenih suzbijanju komaraca, potrebno je provesti barem jednu temeljitu akciju larvicidne dezinfekcije komaraca.

Pregled potencijalnih legla za suzbijanje

ulični slivnici oborinskih voda
septičke/crne jame
potoci i kanali oborinskih voda
spremnici vode i posude za cvijeće
nakupine vode u čamcima (lučice)
posude (vaze) za cvijeće i nedovršene jame na grobljima
nakupine odloženih automobilskih guma
lokve
zapušteni zdenci, cisterne i vodospreme
građevinski iskopi u kojima se nakuplja voda
naplavne površine

2. 1. 2. Adulticidna dezinfekcija komaraca

Kemijske mjere suzbijanja odraslih oblika komarca provest će se tijekom lipnja, srpnja, kolovoza 2013. godine.

Obrada javnih površina

Potrebno je obraditi mjesta gdje borave komarci (živice, visoka trava, grmlje, drveće do visine 3 m i okolicu legla komaraca) u blizini kuća prolaskom vozila kroz ulice (površine i vegetacija između ulica i fasada kuća i zgrada, dvorišta javnih zgrada, javne zelene površine - parkovi i groblje).

Koristit će se piretrin ili piretroidi kao što su permetrin, deltametrin, tetrametrin, cipermetrin, i dr. uz dodatak sinergista piperonil butoksida. Adulticidna obrada će se obaviti ULV metodom hladnog zamagljivanja s vozila. Veličina čestica mora se kretati u rasponu 10-20 mikrona.

Obradu je potrebno provesti neposredno prije svitanja u rano jutro (oko 05:00 sati, u ljeto). Odgovarajuća brzina vjetra je 1 - 4 m/s (3,6 - 15 km/sat). Zamagljivanje se ne provodi ako je brzina vjetra veća od 15 km/sat.

Brzina vozila i doziranje stroja za zamagljivanje moraju se prilagoditi za postizanje doze insekticida navedene u uputama (za postizanje tražene doze od 0,5 litre radne mješavine permetrina/ha i pokrivanje 1 ha/min, kad je stroj podešen na 0,5 L / min, vozilo se mora kretati brzinom od 12 km/sat). Radi vremenskih i atmosferskih uvjeta, intervala aktivnosti komaraca te prometne gužve, razdoblje učinkovite ULV aplikacije obično je ograničeno na oko 2-3 sata dnevno (1 stroj obradi 60 ha/sat, ili 180 ha u 3 sata).

Procijenjeni utrošak radne mješavine adulticidnog preparata po jednoj akciji (na osnovi prijava izvođača):

INSEKTICID- ADULTICID	KOLIČINA R. O. (L)
Sintetski piretroid za ULV primjenu	120 L

Obrada na privatnim površinama

Adulticidna dezinfekcija provodit će se u lipnju, srpnju i kolovozu 2013. godine. U infestiranim naseljima. Obradu domaćinstava potrebno je provesti isključivo uz pristanak vlasnika ili predstavnika vlasnika i uz pridržavanje mjera opreza, a nakon zaprimljene prijave i lociranja pojedinog žarišta.

Obrada će se izvršiti LV/ULV metodom raspršivanja/zamagljivanja (s veličinom čestica do 50 mikrona) vegetacije i legla komaraca u okućnicama, dvorištima i vrtovima (ručno). Adulticidno će se obraditi staništa odraslih komaraca (visoka trava, grmlje, živice, drveće do visine 3 m i legla komaraca).

Izvođač mora obavijestiti građane o mjerama opreza uslijed neželjenog rasapa (drifta) insekticidnih čestica. Astmatičare i alergične osobe potrebno je upozoriti na zatvaranje prozora, pčelare na zatvaranje košnica te ljude koji suše rublje na otvorenom da ga uklone odnosno da ga ne izlažu u terminu obrade. Također je potrebno izbjeći obradu vrtova permetrinskim preparatima ukoliko se u njima uzgajaju na permetrima osjetljive povrtlarske kulture (rajčice, mahunarke).

Dinamika provedbe adulticidne dezinfekcije

Na javnim površinama potrebno je provesti 1- 2 akcije adulticidne dezinfekcije u razdoblju lipanj, srpanj i kolovoz. Dinamika obrade žarišta na privatnim površinama ovisit će o prijavama građana i stupnju aktivnosti komaraca.

Adulticidna dezinfekcija tigrastog komaraca provodi se oko svitanja i tijekom dana i to samo u naseljima pa ne bi trebalo doći do poklapanja s područjima na kojima borave pčele. Ukoliko postoje takva područja, u dogovoru s pčelarima, potrebno je mimoći područja pčelinje ispaše

(najmanje 300 m) ili je potrebno izbjeći obradu za vrijeme cvatnje medonosnog bilja i osigurati zaštitu pčela.

NAPOMENA:

Zavod provodi edukativnu kampanju s ciljem upoznavanja stanovništva s tigrastim komarcem. Potrebno je uključiti građane u suzbijanju tigrastog komarca jer je preventivnim radnjama oko kuća (uklanjanje potencijalnih legla komaraca) moguće značajno smanjiti populaciju ove vrste komarca.

2.2. Dezinsekcija muha

Obradit će se područje Grada Supetra. Dezinsekcijom će se obuhvatiti spremnici krutog otpada (kontejneri) i njihova neposredna okolica, te eventualni divlji deponiji otpada. Izvršit će se 3 obrade u razdoblju od srpnja do listopada u razmacima 3 - 4 tjedna. Obrada će se izvršiti metodom prskanja ili LV raspršivanja.

Procijenjeni utrošak radne otopine insekticida po tretmanu:

INSEKTICID	KOLIČINA R. O. (L)
sintetski piretroid / karbamat / organofosfat / neonikotinoid	100*

*Procjena se odnosi na 1 % - tnu radnu otopinu insekticida doze 1 L radne otopine/10 m² za obradu cca 300 spremnika. Točna količina ovisit će o vrsti i formulaciji insekticida.

Dezinsekcija muha u domaćinstvima rubnih područja Grada Supetra preporuča se provođenje najmanje tri obrade u razmacima od 3 - 4 tjedna u razdoblju od srpnja do listopada.

Procijenjena doza po jednoj obradi domaćinstva iznosi:

INSEKTICID	R. O.(L) PO OBJEKTU
sintetski piretroid / karbamat / organofosfat / neonikotinoid	10

Svi radovi će se provoditi prema odredbama *Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti N. N. 79/07, 113/ 08, 43/09* te *Pravilnika o načinu provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere sprječavanja zaraznih bolesti pučanstva N. N. 35/07*. Izbor pesticida, metodologija primjene, vođenje evidencije, način provedbe stručnog nadzora i evaluacije te izvještavanje utvrđeni su *Programom obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini* (u prilogu).

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU
Voditelj Odsjeka za DDD:

dr. sc. Toni Žitko, dipl. ing.

Split, 18.03.2013. godine

Program mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini

I. OPĆE ODREDBE

Prema *Programu mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti - dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija - na području Republike Hrvatske od 2008. do 2013. godine* kojeg je na prijedlog Hrvatskog zavoda uza javno zdravstvo donio ministar, a na osnovi *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti N. N. br. 79/07, 113/08, 43/09*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije, predlaže *Program mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Supetra u 2013. godini*. Prema odredbama citiranog zakona sve jedinice lokalne samouprave dužne su na svom području redovito provoditi mjere obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opću mjeru za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva. Obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se u skladu s *Pravilnikom o načinu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije N. N. broj 35/07*. Obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju *Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kao mjeru za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva N. N. broj 35/07*, tj. koje posjeduju odobrenje ministarstva zdravstva za vršenje ove djelatnosti. Pravne osobe obavljaju ove mjere prema utvrđenom Programu obvezatne preventivne dezinfekcije dezinfekcije i deratizacije i to pod nadzorom Nastavni zavoda za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije. Program sadržava načine izvođenja te područja na kojima se provodi obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, listu dopuštenih pesticida i načine njihove sigurne i ciljane primjene, način praćenja i nadzora provedbe te konačno evaluaciju provedenih mjera.

II. PROVOĐENJE OBVEZATNE PREVENTIVNE DEZINFEKCIJE, DEZINFEKCIJE I DERATIZACIJE

1. Definicija problema i zdravstveni značaj

Dezinfekcijom se smatraju postupci uništavanja patogenih mikroorganizama - uzročnika zaraznih bolesti na površini tijela, na predmetima, materijalima ili u prostoru.

Dezinfekcijom se smatraju postupci suzbijanja arthropoda (člankonožaca) koji mogu prenijeti uzročnike zaraznih bolesti, izazvati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno napasnici ili uznemirivači.

Deratizacijom se smatraju postupci uništavanja štakora i miševa te drugih glodavaca koji prenose uzročnike zaraznih bolesti ili su rezervoari njihovih uzročnika.

Redovitim provođenjem ovih mjera uklanjaju se uzročnici zaraznih bolesti i izvori oboljenja od zaraznih bolesti, smanjuje se mogućnost prenošenja oboljenja te se općim unaprjeđenjem higijenskih uvjeta čuva i unapređuje kvaliteta življenja. Na ovaj način se sprječava pojava i širenje niza zaraznih bolesti: Crijevnih zaraznih bolesti (Salmoneloze, Shigeloze, Hepatitis A, Polio, Enteroviroze...), Transmisivnih zaraznih bolesti (Kala Azar, Kožna leishmanioza, Murini pjegavac i dr.), kožnih, gljivičnih i alergijskih oboljenja i mijaza, te konačno priječi unos i širenje

karantenskih bolesti kao što su kuga i hemoragijske groznice. Tijekom 2013. godine, na području Splitsko - dalmatinske županije provodit će se suzbijanje sljedećih vrsta štetnika:

- **Komarci** (red Diptera, por. Culicidae) rodovi: *Culex*, *Aedes*, *Ochlerotatus* i *Anopheles*,
- **Muhe** iz porodica Muscidae: pored vrste *Musca domestica* (kućna muha) suzbijaju se muhe iz rodova: *Musca*, *Fania*, *Caliphora spp.* (zujare), *Lucilia spp.* (zlatare), hematofagna *Stomoxys calcitrans* (ljuta pecavka), *Polenia spp.*, vrste iz porodice Sarcophagidae (mesare), Phoridae te druge štetne muhe.
- **Nevidi** (skupina Phlebotominae),
- **Žohari** (*Blatta orientalis* — crni žohar, *Blattella germanica* - smeñi žohar).
- **Štetni glodavci**: Štakor (*Rattus rattus* - crni štakor, *Rattus norvegicus* - smeñi štakor) i kućni miš (*Mus musculus*).
- **Druge vrste štetnika** prema epidemiološkim i higijensko-sanitarnim indikacijama (buhe, kućna stjenica, štetne vrste mrava i osa, štipavci, babure te od paukova: crna udovica).

2. Obveznici provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije

Obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija provodit će se sustavno, dva puta tijekom

2013. godine u skladu sa epidemiološkim i higijensko-sanitarnim indikacijama i to u: objektima za javnu vodoopskrbu, objektima za proizvodnju i promet živežnih namirnica, sirovina za njihovu proizvodnju i prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (objekti za proizvodnju i preradu animalnih proizvoda i njihovih prijevoznih sredstava u nadležnosti su veterinarskih stanica), objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda drugih otpadnih tvari, objektima zdravstva, odgojno-obrazovnim objektima (škole, domovi, dječji vrtići i drugi objekti za djecu i mladež), ustanovama socijalne skrbi, objektima i sredstvima javnog prometa, stambenim objektima i zemljištu koje pripada tim objektima, ostalim objektima (poslovne i javne zgrade s pripadajućim zemljištem) i ostalim javnim površinama (vodotoci, zelene površine)

Obveznici provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije ove poslove mogu povjeriti samo pravnim osobama registriranim za obavljanje ovih djelatnosti a koje udovoljavaju uvjetima «Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju kao mjeru za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (N. N. br. 35/07)». Nadzor redovitog provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije vrši sanitarna inspekcija u sklopu svoje redovite aktivnosti.

Stručni nadzor nad provedbom obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije u svim segmentima Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (N. N. 79/07, 113/08, 43/09) obavlja Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije. Nadzor će se realizirati kroz Ugovor o stručnom nadzoru nad provedbom mjera obvezatne preventivne dezinskcije i deratizacije kojeg će sa Zavodom sklopiti svi pravni subjekti koji podliježu provođenju ovih mjera. Ovlašteni izvođači obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije dužni su nakon provedenih mjera korisniku izdati potvrdu, a Zavod izvijestiti na Obrascu br. 2. (sastavni dio «Pravilnika o načinu obavljanja dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije kao opće mjere sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti pučanstva» (N. N. br. 35/07)

Upravni nadzor na temelju članka 62. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (N. N. 60/92.) obavlja sanitarna inspekcija.

Da bi se populacija štetnika održavala na zadovoljavajućoj razini potrebno je redovito, kontinuirano i pravovremeno provoditi sveobuhvatne mjere na čitavom području na kojem se štetnici suzbijaju. Takve mjere nazivaju se *Integralne mjere suzbijanja štetnika*, a razrađene su u daljnjem tekstu.

III. PREVENTIVNE MJERE

Provođenje preventivnih mjera temeljni je preduvjet za uspješnu kontrolu štetnika na nekom području. Njihov cilj je stvaranja takvih uvjeta sredine koji će onemogućiti naseljavanje štetnika na nekom području, odnosno ukoliko do toga dođe uskratiti im mogućnost opstanka prvenstveno pristupa izvoru hrane i vode te mogućnosti zaklona kao temeljnih uvjeta preživljavanja svake biološke vrste. Popis osnovnih preventivnih mjera koje svaka jedinica lokalne samouprave mora preko svojih nadležnih tijela redovito provoditi:

1. Ispravna dispozicija krute otpadne tvari;

- Održavanje uređenih odlagališta otpadne tvari (zatrpavanje, spaljivanje)
- Sanacija (eliminacija) divljih odlagališta
- Redovito pražnjenje spremnika za smeće
- Redovito mehaničko čišćenje, pranje i dezinfekcija spremnika za smeće

2. Ispravna dispozicija fekalnog otpada

- Održavanje kanalizacijskog sustava
- Sanacija septičkih (crnih) jama
- Zabrana pražnjenja septičkih (crnih) jama u potoke i kanale oborinskih voda
- Spriječiti prelijevanje septičkih jama redovitim pražnjenjem

3. Higijensko-sanitarne mjere na javnim površinama

- Spriječiti nekontroliranu dispoziciju krute otpadne tvari na javnim površinama
- Uređivanje zapuštenih zelenih površina
- Održavanje potoka i kanala oborinskih voda - čišćenje, uklanjanje obraštaja
- Zatrpavanje lokvi, bara, proširivanje usjeka u cilju povećanja protočnosti tekućica
- Čišćenje oluka na javnim zgradama

4. Preventivne mjere u gospodarskim objektima, ekonomskim dvorištima i skladištima

- Obveza uvođenja rodent-proof sustava
- Redovito uređivanje ekonomskih dvorišta (uklanjanje korova i obraštaja)
- Zabrana nagomilavanja krutog otpada osobito starih automobilskih guma
- Zabrana nekontrolirane dispozicije animalnog klaoničkog otpada

5. Preventivne mjere na poljoprivrednim površinama i individualnim gazdinstvima

- Redovito održavanje poljoprivrednih površina (proljetno čišćenje)
- Edukacija stanovništva o značaju spremnika vode za poljoprivredne potrebe (bačve, kade, cisterne) u razvoju larvi komaraca i načinima prevencije
- Redovito čišćenje staja, redovita dispozicija animalnog fekalnog otpada, spremanje u gnojnice.
- Edukacija stanovništva u suburbanim i ruralnim područjima o mogućim preventivnim mjerama za sprječavanje razvoja muha, prekrivanjem gnojnica najlonom (plastičnom folijom).

Nadzor nad provođenjem ovih mjera u nadležnosti je inspeksijskih službi, ali u velikoj mjeri ovisi o osjetljivosti sredine za ovu problematiku i društvene svijesti o potrebi podizanja općih higijensko- sanitarnih prilika na višu razinu kao preduvjeta za unaprjeđenje kvalitete življenja.

IV. OBVEZATNA PREVENTIVNA DERATIZACIJA

Obvezatna preventivna deratizacija provodi se sustavno na cijelom području Grada Supetra i to u sljedećim rokovima:

- 1. proljetna deratizacija** - veljača, ožujak, travanj,
- 2. jesenska deratizacija** - listopad, studeni, prosinac
- 3. održavanje** - periodično, tijekom cijele godine na mjestima utvrđene infestacije jačeg stupnja.

Potreba za ponovnim tretmanom utvrđuje se nadzorom ovlaštenih institucija na temelju podataka prikupljenih tijekom nadzora, stručnim izvidom te dojavom građana o pojačanoj aktivnosti glodavaca (štete, oglodi, izmet, ugrizi, vizualni kontakti).

Trajanje deratizacije: Postupak deratizacije se ograničava na što je moguće kraće vrijeme. Deratizacija traje do trenutka utvrđivanja prestanka uzimanja izloženih mamaca odnosno prestanka aktivnosti glodavaca. Završetak deratizacije utvrđuje nadzorni organ na temelju podataka nadzora i podataka izvođača radova.

Rodenticidi: Dopušta se upotreba sljedećih skupina antikoagulantnih rodenticida: Antikoagulanti I generacije: klorfacinon 0,0075%; kumatetralil 0,0375%, Antikoagulanti II generacije: bromadiolon 0,005% (Tablica 1).

Formulacije: Čvrsti, kompaktni, parafinizirani mamci težine od 100 do 200 g slobodni ili na žici Rasuti mamci - žitarice ili pelete. Rasuti mamci (pelete, žitarice) izlažu se obvezno u zatvorenim kutijama radi izbjegavanja rizika rasapa, kontaminacije namirnica i vode te akcidentalnog trovanja ljudi i neciljnih vrsta. Na kutijama mora biti istaknuto upozorenje: «PAZI OTROV!» te svaka kutija označena brojem.

RodenticidSkupinaKoncentracija d.t.
(%)Korfacinonantikoagulant0,0075Kumatetrali
lantikoagulant0,0375Bromadiolonantikoagulan
t^b0,005Brodifakumantikoagulant^b0,005

Tablica 1. Rodenticidi kojima se mogu provoditi mjere sustavne deratizacije

^b
antikoagulant druge generacije

1. Deratizacija javnih površina

Kanalizacijski sustav. Kanalizacijski sustav pruža najpovoljnije uvjete u pogledu zaklona i dostupnosti izvora hrane i vode za smeđeg štakora (*Rattus norvegicus*; Štakor selac) pa je stoga i glavno žarište ovog najvažnijeg urbanog štetnika. **Rodenticid:** antikoagulanti II generacije: bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca na žici ili sa rupom, težine 100 ili 200 g. **Način izlaganja:** Mamci vezani na pocinčanu ili bakrenu žicu se postavljaju u kanalizacijski otvor i pričvršćuju na poklopac ili stjenku otvora. Zatečene zaostale mamce ranijih deratizacija izvođač je dužan odstraniti i neškodljivo ukloniti. Mamac se postavlja na visinu dostupnu štakoru na način daje što manje izložen djelovanju vode (razina kanalizacijske plime). Nakon postavljanja mamca na poklopac se označava bojom. **Obuhvat:** Obveza je izvođača postići što veći obuhvat, svakako ne manji od 60%. Iz obrade se dopušta izostaviti kanalizacijske otvore na udaljenosti manjoj od 30 m, vrlo duboke kanalizacijske otvore, kanalizacijske otvore na glavnim prometnicama te one kanalizacijske otvore koji se iz objektivnih razloga ne mogu otvoriti. Izuzimaju se kanalizacijski otvori u kojima je velik protok otpadnih voda, a tada se obrađuju kolaterale.

Obala mora. Dijelovi morske obale svojim obilježjima pružaju dobre uvjete za održanje i razmnožavanje štakora: Podzidana obala, osobito u blizini kanalizacijskih izljeva i ušća potoka i kanala oborinskih voda, nasuta obala ali i divlja neuređena obala u naseljenom području. **Rodenticid:** Antikoagulant I generacije - kumatetralil 0,0375% u formi parafiniziranih parafinskih blokova od 100 ili 200 g. **Način izlaganja:** Mamce postaviti vezane na pocinčanoj ili bakrenoj žici na skrovitim mjestima, nedostupnim ljudima (djeci!) i neciljnim vrstama (u pukotine, pod stijene) ali zaštićene od djelovanja morske vode. Mjesta postavljanja označiti bojom. **Obuhvat:** Svi dijelovi

morske obale na kojima se registrira aktivnost glodavaca. Gustoća postavljanja (razmak među susjednim mamcima) ovisit će o stupnju infestacije i mogućnosti sigurnog izlaganja (10-50 m). Mamci će se izlagati (obnavljati) do utvrđivanja prestanka aktivnosti glodavaca odnosno prestanka uzimanja.

Potoci i kanali oborinskih voda. Korita potoka i kanala oborinskih voda u pravilu zarasla i periodično protočna, a ponekad i recipijenti fekalnih voda septičkih i crnih jama od osobitog su interesa za preventivnu deratizaciju zbog visokog kapaciteta za održanje i razmnožavanje različitih vrsta glodavaca, poglavito štakora. Blizina poljoprivrednih površina, uzgajališta domaćih životinja i nekontroliranog (divljeg) odlaganja smeća dodatno povećava ovaj kapacitet. Rodenticid: Antikoagulant I generacije – kumatetralil 0,0375% u formi parafinskih blokova od 100 ili 200 g ili Antikoagulant II generacije - bromadiolon 0,005% u formi parafinskih blokova od 100 ili 200 g. Način izlaganja: Mamce postavljati vezane na pocinčanoj ili bakrenoj žici na skrovitim mjestima nedostupnim ljudima i neciljnim vrstama vezane na pocinčanoj ili bakrenoj žici uz vidljivo označavanje mjesta izlaganja (bojom ili na neki drugi prigodan način). Obuhvat: Gustoća postavljanja mamaca ovisit će o stupnju infestacije i mogućnosti sigurnog postavljanja, u prosjeku na udaljenosti od 10 do 20 m. Mamci će se izlagati do prestanka aktivnosti glodavaca tj. prestanka uzimanja mamaca.

Zelene površine. Uređene zelene površine (parkovi) uz zadovoljavajuće preventivne mjere u pravilu imaju nisku infestaciju glodavcima. Ipak obzirom na prisustvo nesavjesnog ponašanja pučanstva deratizaciju vršiti isključivo baraziranjem kanalizacijskog i drenažnog sustava uokrug zelenih površina. U slučaju pojačane aktivnosti glodavaca deratizacija će se provesti uz suglasnost nadzorne službe uz strogo poštivanje principa «sigurne primjene» pesticida - izlaganje mamaca u zatvorenim i učvršćenim kutijama uz permanentni nadzor. Zapuštene zelene površine (šikare, nekontrolirano odlaganje smeća) pružaju dobre uvjete za održavanje i razmnožavanje glodavaca pa redovito zahtijevaju deratizacijske tretmane. Mamce postavljati na siguran način, na mjesta nedostupna ljudima i neciljnim vrstama (grmlje, nakupine materijala, pukotine). Rodenticidi: Antikoagulanti I i II generacije - klorfacinon 0,0075%, kumatetralil 0,0375%, bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca težine 50, 100 i 200 g slobodni ili vezani na žicu. Obuhvat: Ovisno o stupnju infestacije i mogućnosti sigurne primjene, 15-20 kg / ha.

Ruševine i napušteni objekti. U ruševinama i napuštenim objektima glodavci nalaze idealne uvjete zaklona pa su ovakva mjesta redovito njihova staništa u kojima se neometani ljudskim prisustvom mogu prenamnožiti do enormnih granica, osobito ukoliko u blizini postoje izdašni izvori hrane i vode, odakle onda koloniziraju druga područja. Rodenticidi: Antikoagulanti I i II generacije - klorfacinon 0,0075%, kumatetralil 0,0375%, bromadiolon 0,005%, u formi rasutih mamaca: pelete, žitarice ili u formi parafiniziranih mamca težine 50, 100 ili 200 g. Način izlaganja: Rasute mamce izlagati u hranidbenim kutijama, a krute mamce slobodne na skrovitim mjestima. Obuhvat: Jednokratnim tretmanom obuhvatiti sve registrirane ruševine i napuštene objekte i pripadajući okoliš.

Javne prometne površine (kolodvor, parkirališta, luka). Deratizacija javno-prometnih površina obavljat će se dva puta tijekom godine u sklopu obvezatne preventivne deratizacije. Rodenticidi: Antikoagulanti I i II generacije - klorfacinon 0,0075%, kumatetralil 0,0375%, bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca težine 50, 100 i 200 g slobodni ili vezani na žicu. Način izlaganja: Rasute mamce izlagati u hranidbenim kutijama s oznakom «PAZI OTROV!» i obilježene brojem. Iste nakon završene deratizacije prikupiti i neškodljivo ukloniti. Krute mamce izlagati slobodne na skrovitim mjestima nedostupnim ljudima. Obuhvat: Svi javno-prometni objekti i pripadajući im okoliš.

2. Deratizacija stambenih objekata

Stambene zgrade. Mamci se postavljaju u zajedničkim prostorijama: podrumske prostorije, kotlovnice, drvarnice, tavanske prostorije te u pripadajućem dvorištu. U slučaju reinfestacije objekata provode se prekoredni tretmani na poziv nadležnog upravitelja. Rodenticidi: Antikoagulanti I i II generacije u formi krutih parafiniziranih mamaca od 50 i 100 g i rasuti mamci

(pelete, žitarice). Način izlaganja: Obveza je izvođača postavljati mamce držeći se pravila «SIGURNE PRIMJENE PESTICIDA». Kruti parafinizirani mamci se postavljaju na skrovića, ljudima (djeci!!!) nedostupna mjesta. Rasuti mamci se izlažu obavezno u zatvorenim kutijama sa znakom «PAZI OTROV!». Obuhvat: Pravna osoba u svojstvu nadležnog Upravitelja koja skrbi o održavanju stambenih zgrada dužna je prema «Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (N.N. br. 91/96 čl. 387.)» te Vladine «Uredbe o održavanju zgrada» (članak 4.) osigurati financijska sredstva i provedbu ovih mjera.

Individualni stambeni objekti. Deratizacija individualnih stambenih objekata provodi se dva puta tijekom godine u sklopu obvezatne preventivne deratizacije (proljeće, jesen). Mamci se postavljaju u podrumskim prostorijama, tavanskim prostorijama, smočnicama te u dvorištu u drvarnicama, šupama i oko štala. Rodenticidi: Koristit će se antikoagulanti I i II generacije u formi krutih parafiniziranih mamaca od 50 i 100 g i rasuti mamci (pelete, žitarice). Način izlaganja: Obveza je izvođača postavljati mamce držeći se pravila SIGURNE PRIMJENE PESTICIDA. Kruti parafinizirani mamci se postavljaju na skrovića, ljudima (djeci!!!) nedostupna mjesta. Rasuti mamci se izlažu obavezno u zatvorenim kutijama s znakom «PAZI OTROV!». NAPOMENA: Neprihvatljivo „dijeljenja otrova u kesama“! Ukoliko je to nemoguće odmah provesti zbog dugogodišnje naviknutosti stanovništva, nastoji se svesti ovakve postupke na najmanju moguću mjeru! Obuhvat: Savjesno se obrađuju svi infestirani objekti i pripadajuća dvorišta - o obuhvatu u velikoj mjeri ovisi ukupni uspjeh deratizacije.

3. Deratizacija ostalih objekata

Pravne osobe: Gospodarski objekti (Prehrambeno-proizvodni pogoni, klaonički objekti, ugostiteljski objekti, skladišni objekti); Odgojno - obrazovni objekti (škole, đački i studentski domovi, dječji vrtići → baraža okolnog kanalizacijskog sustava); Zdravstveni objekti (bolnice, domovi zdravlja, toplice i lječilišta, ljekarne (skladišta) i Ustanove socijalne skrbi (domovi za starije i nemoćne osobe, konačišta i pučke kuhinje, ustanove za osobe s posebnim potrebama) dužni su prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti provoditi u svojim objektima i na zemljištu koje im pripada obvezatnu preventivnu deratizaciju dva puta tijekom godine, odnosno višekratno u slučaju utvrđivanja epidemioloških i higijensko-sanitarnih indikacija. Troškovi provedbe ovih mjera idu na teret pravnih osoba.

Pri obavljanju deratizacije u prostorima u kojima se obavlja proizvodnja ili promet namirnica treba otvorene meke postaviti u posebno zaštićenim, zatvorenim i označenim kutijama uz vođenje evidencije o shemi postavljanja, da se namirnice zaštite od slučajnog ili namjernog onečišćenja. Ako se deratizacija obavlja u objektima u kojima se nalaze rasute namirnice, treba sakupiti ostatke meka nakon provedbe postupka deratizacije. Deratizacijska sredstva druge generacije treba postaviti u zatvorene kutije postavljene po shemi, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon provedenog postupka deratizacije (čl.6. Pravilnika o načinu obavljanja obvezatne d.d.d., N. N.br. 35/07).

V. OBVEZATNA PREVENTIVNA DEZINSEKCIJA

1. Suzbijanje komaraca

Širenje invazivne vrste komarca *Aedes albopictus* čija se biologija i ekologija razlikuje od običnog komarca *Culex pipiens*, izazvala je promjene u provedbi mjera suzbijanja komaraca. Tigrasti komarac je do sad zabilježen u skoro svim naseljima uz obalu i na otocima, a njegovo širenje pratimo od 2006. godine. Specifičan je po agresivnosti prema ljudima tijekom dnevnih sati, a za razvoj su mu potrebne tek neznatne količine vode koje se nalaze u okolici kuća i zgrada u gradovima i naseljima. Za postizanje uspjeha u suzbijanju ove vrste komarca neophodno je educirati stanovništvo o preventivnim i mehaničkim mjerama koje se mogu provesti u domaćinstvima. U tu svrhu Zavod provodi *Edukativnu kampanju za suzbijanje tigrastog komarca* kojom se stanovništvu pružaju potrebne informacije o poznatim preventivnim i mehaničkim

postupcima koje mogu poduzeti u dvorištima i domaćinstvima radi suzbijanja i zaštite od tigrastog komarca.

Sama primjena kemijskih mjera suzbijanja komaraca, posebice tigrastog komarca na javnim površinama u situaciji kad su ograničena osigurana materijalna sredstava, neće imati zadovoljavajući učinak. Stoga je potrebno predvidjeti što učinkovitiji utrošak raspoloživih sredstva (za potpuno pokrivanje sezone aktivnosti komaraca bilo bi potrebno provesti barem desetak temeljitih larvicidnih i prema potrebi, adulticidnih akcija na čitavom području).

Kemijsko suzbijanje komaraca provodi se na dvije razine:

1.1. Larvicidna dezinfekcija

Pod pojmom larvicidne dezinfekcije podrazumijeva se sprječavanje razvoja i uništavanje razvojnih oblika komaraca (jajašaca, ličinki, kukuljica). Ženke komaraca pronalaze pogodno vodeno medije u koje polažu jajašca. Iz jaja se izvaljuju ličinke koje se hrane i razvijaju do stadija kukuljica iz kojih izlaze odrasli (krilati) oblici komaraca (u optimalnim uvjetima proces može trajati 7-10 dana).

Larvicidna dezinfekcija provodi se od travnja do listopada. Obrađuju se legla komaraca koja se ne mogu ukloniti: Koriste će se larvicidi na bazi: Bti (*Bacillus thuringiensis israelensis*) i/ili IGR (regulatori rasta kukaca ili inhibitori sinteze hitina - diflubenzuron, metopren i dr.) Na područjima na kojima se proširio komarac *Aedes albopictus* potrebno je u razdoblju od travnja do listopada obrađivati potencijalna legla s formulacijama na bazi larvicida: B.t.i. - jednom tjedno i poslije kiše (min. 3 mm kiše) nakon 3-4 dana ili diflubenzuron - svakih 20 dana.

1. 1. 1. Javne površine

Larvicidna dezinfekciju provodi ovlaštenu DDD koncesionar od travnja do listopada. Obrađuju se potencijalna legla komaraca koja se ne mogu ukloniti:

- ulični slivnici oborinske vode,
- druge manje nakupine vode na javnim površinama (fontane i sl.)
- nakupine kišnice koje se ne mogu ukloniti (u gumama, različitim kontejnerima) na zapuštenim javnim površinama

Koriste se larvicidi na bazi Bti (*Bacillus thuringiensis israelensis*) i/ili IGR (regulatori rasta kukaca) na bazi inhibitora sinteze hitina ili analoga juvenilnog hormona (diflubenzuron, metopren i dr.)

1. 1. 2. Privatne površine

Nakon prijave građana, lokacije pojedinih žarišta tigrastog komarca se provjeravaju i upućuju DDD koncesionaru radi tretmana. Na površinama oko kuća, u okućnicama, u dvorištima i u vrtovima treba obraditi legla koja se ne mogu ukloniti:

- slivnike oborinskih vode,
- druge odvodne sifone u dvorištima kuća,
- legla u/oko septičkih/crnih jama
- vodospremnike i bačve za zalijevanje u vrtovima,
- druge nakupine zaostale vode (u gumama, dekorativnim bazenima i fontanama, brodicama i dr. različitim kontejnerima)

Obrada se mora obaviti uz pristanak vlasnika ili predstavnika vlasnika. Prije provedbe kemijskih mjera potrebno je fizički ukloniti legla ukoliko je to moguće.

1. 1. 3. Dinamika provedbe larvicidne dezinfekcije

Dinamika provedbe larvicidne dezinfekcije ovisi o vremenskim prilikama i o vrsti preparata: *B.t.i.* se primjenjuje jednom tjedno i 3-4 dana poslije kiše (min. 3 mm kiše) i/ili *diflubenzuron* se primjenjuje svakih cca 20 dana.

1. 1. 4. Pregled potencijalnih legla i načini njihove obrade

Slivnici oborinskih voda. Slivnici u kojima duže vrijeme zaostaje voda mogu biti legla komaraca. U tom slučaju obrađuju se preparatima na bazi IGR ili *B.t.i.*. Početak larvicidne obradbe određuje se prema temperaturi vode i pojavi larvi komaraca od svibnja do rujna. Važno je akcije provesti dok se ličinke komaraca nalaze u ranim razvojnim stadijima naročito ako se suzbijaju preparatima na bazi *B.t.i.* ili regulatora rasta kukaca.

Septičke/crne jame. Septičke jame mogu generirati veliki broj komaraca ukoliko imaju tehničke nedostatke kao što je nepostojanje gustih mreža na odušcima ili prisustvo pukotina na samim jamama. Ovaj je problem prisutan u naseljima i gradskim predjelima koji nemaju riješen kanalizacijski sustav. Crne jame koje nisu hermetički zatvorene također mogu generirati komarce. Septičke i crne jame obrađivat će se jednim od kemijskih larvicida: triklorfon, temefos, IGR larvicidi (regulatori rasta ili inhibitori sinteze hitina) kao što je *diflubenzuron* ili larvicidi na bazi spora *Bacillus thuringiensis israelensis* (*B.t.i.*).

Potoci i kanali oborinskih voda. Slabo protočni dijelovi potoka (izolirani džepovi) registrirani su također kao generatori larvi komaraca. Ovdje treba naglasiti da postoji izvjesna dinamika s obzirom na protočnost. Naime, neki su potoci/kanali u najvećem dijelu godine protočni, dok su drugi suhi. U kišnim razdobljima zbog opisanih razloga dolazi do stvaranja nakupina vode od kojih su neke zasićene organskim tvarima što stvara povoljne uvjete za razmnožavanje komaraca. Budući da za veći dio potoka nije moguće unaprijed predvidjeti broj i mikro-lokacije povremenih žarišta, potrebno je pri svakoj larvicidnoj dezinfekciji pojedinačno pretražiti svaki od ovih kanala te zatečene nakupine vode obraditi biološkim larvicidima ukoliko je voda u takvim dijelovima izolirana od ostatka potoka kao što je biološki preparat sa sporama *Bacillus thuringiensis var. israelensis* za sve nakupine čiste, nezagađene vode zbog svog selektivnog učinka i neškodljivosti za ne ciljane vrste. Kanali oborinske i otpadne vode mogu se obraditi IGR larvicidima. Izolirani dijelovi vode nalaze se samo na pojedinim mikro-lokacijama pa se u ovom segmentu dezinfekcije najviše može napraviti preventivnim radnjama (čišćenje potoka /kanala oborinskih voda od otpada, mulja i obraštaja te poduzimanje različitih zahvata u cilju osiguravanja stalnog protoka vode).

Spremnici vode i posude za cvijeće. Različiti spremnici vode u vrtovima i poljima značajni su recipijenti ličinki komaraca (bačve, kade, kante, različite posude, i si), stoga je potrebno animirati i pridobiti korisnike da vlastitom aktivnošću doprinesu smanjenju proizvodnje komaraca na jedan od sljedećih načina:

- Pravovremeno pražnjenje spremnika vode i vaza (jednom tjedno, 1 benzinska bačva daje do 10000 ličinki u tijeku sezone), pražnjenje ili uklanjanje tanjura ispod posuda za cvijeće koji su značajna legla tigrastog komarca.
- Pokrivanje spremnika (najlon, tkanina, mreža).
- Dodavanje male količine ulja koje stvara tanki film na površini vode stoje dostatno da spriječi razvoj larvi.
- Odložene posude držati okrenute naopako da se u njima ne nakuplja voda.
- Ukoliko ni jedna od navedenih mjera nije provediva, u obzir dolazi vlastita uporaba jednog od neškodljivih larvicida posredstvom stručnih službi (poljoprivredno savjetovalište).
- U slučajevima kada se spremnici nalaze na javnim površinama treba poduzeti jednu od navedenih preventivnih mjera ili primijeniti neki od prihvatljivih larvicida na bazi bakterije *B.t.i.*, analoga juvenilnog hormona - regulatora rasta kukaca (*diflubenzuron*).

Nakupine vode u čamcima. U lučicama/marinama prisutan je izvjestan broj čamaca koji se duže vrijeme nalaze izloženi padalinama i generiraju razvojne oblike komaraca. Najučinkovitiji je

preventivni način da se čamci okrenu naopako ili jednostavno prekriju platnom. Ukoliko to nije moguće navedene nakupine vode obrađuju se jednim od ekološki prihvatljivih larvicida na bazi B.t.i.; na bazi regulatora rasta kukaca ili IGR larvicidima (diflubenzuron).

Posude (vaze) za cvijeće na groblju. Veliki "proizvođači" ličinki komaraca mogu biti vaze sa ustajalom vodom. Nakupine vode sa svježim cvijećem obrađuju se jednim od ekološki prihvatljivih larvicida na bazi djelatne tvari IGR ili B.t.i. Vaze s umjetnim ili suhim cvijećem i prazne vaze i potrebno je napuniti pijeskom ili sitnim šljunkom kao se u njima ne bi sakupljala voda.

Nakupine odloženih automobilskih guma. Kišnica nakupljena u odloženim automobilskim gumama može pružiti vrlo povoljne uvjete za razvoj larvi komaraca, posebice tigrastog komarca. Spomenute lokacije nalaze se vjerojatno na privatnim posjedima, stoga treba apelirati na organe Sanitarne inspekcije kako bi se poduzele preventivne mjere ili mjere suzbijanja komaraca. Vlasnici vulkanizerskih radionica, skladišta guma na otvorenome i karting staza trebaju voditi računa o slijedećem: 1) redovito (tjedno) odvoziti gume; 2) prazniti vodu iz guma, složiti gume u obliku piramide i prekriti ih nepropusnom folijom; 3) ukloniti gume koje se ne koriste, probušiti ili rasjeći gume; 4) provoditi dezinfekciju guma koje se ne koriste svakih 15 dana (svaku gumu potrebno je pojedinačno larvicidno obraditi).

Lokve. Plitke lokve koje se nalaze u naseljima mogu biti značajna žarišta razvojnih oblika komaraca ukoliko bez ihtiofaune (riba) i ostale entomofaune (ličinke različitih kukaca među kojima ima predatora ličinki komaraca). Ukoliko su lokve duboke (uređene sa strmim rubovima) manje opterećene organskim tvarima i bogate entomofaunom ili čak ihtiofaunom tada one u pravilu proizvode manji broj komaraca u odnosu na prve. Obrađuju se ekološki prihvatljivim larvicidima na bazi B.t.i.

Zapušteni zdenci, cisterne i vodospreme. Na području rubnih dijelova gradova i naselja ima zapuštenih zdenaca i cisterni koji ukoliko nisu u redovitoj uporabi (stalna izmjena vode) i ne koriste se za piće, a generiraju komarce. Navedena žarišta ukoliko se ne koriste za piće obrađuju se ekološki prihvatljivim larvicidima na bazi B.t.i.; na bazi regulatora rasta kukaca.

Građevinski iskopi u kojima se nakuplja voda. Građevinski iskopi temelja različitih građevina mogu generirati larve komaraca kada radovi stoje na duže vrijeme, a u njima se kontinuirano zadržava voda. Spomenute vode obraćuju se također ekološki prihvatljivim larvicidima na bazi djelatne tvari regulatora rasta kukaca ili na bazi B.t.i.

Kanali za navodnjavanje i odvodni kanali. U naseljima gdje postoje kanali koji nemaju stalan protok vode, a generiraju velik broj komaraca koji uveliko molestiraju stanovništvo. Valja napomenuti da se suzbijanje ličinki komaraca može vršiti samo na izoliranim dijelovima rijeke i kanala gdje nema protoka vode, gdje je gusta vegetacija i gdje se larvicid neće razrijediti. Na spomenutim lokacijama larve se suzbijaju strogo selektivnim larvicidom na bazi B.t.i (granule).

1. 2. Adulticidna dezinfekcija - suzbijanje odraslih oblika komaraca

Kemijske mjere suzbijanja odraslih oblika komarca provode ovlašteni DDD koncesionari u razdoblju od početka srpnja do kraja rujna.

Adulticidne tretmane potrebno je provesti metodom hladnog zamagljivanja uz uporabu opreme koja može aplicirati kapljice insekticida u ULV spektru od 10-30 µm radi boljeg prekrivanja prostora, bolje adherencije te uštede insekticida i manjeg opterećenja okoliša. Potrebno je osigurati što bolje prekrivanje svih mjesta na kojima borave, odmaraju se ili pronalaze zaklon odrasli komarci.

Od preparata potrebno je koristiti sintetske piretroide čije se radne mješavine priređuju razrijeđene s vodom što je s ekološkog i zdravstvenog stanovišta najprihvatljivije. Predlaže se koristiti

insekticide na bazi piretrina i sinergiziranih piretroida, a prema napatku proizvođača pesticida, koji je za svaki preparat drukčiji. Ipak pojedini lokaliteti mogu se (trebaju) obraditi postupkom toplog zamagljivanja pješke radi pravilnog usmjerenja insekticidne spreja (magle), a to su: Dijelovi kanalizacijskog sustava, poluotvorene crne jama, odlagališta krute otpadne tvari ili njihov okoliš, nadsvođeni kanali otpadnih voda. U ovom slučaju dozvoljeno je koristiti isključivo sintetske piretroide s mineralnim uljem ili vodom kao nosačem, ali samo uz suglasnost stručnih službi Zavoda za javno zdravstvo te ograničenih razmjera (Tablica 2).

Na područjima na kojima se proširio komarac *Aedes albopictus* izvršiti će se 3 - 5 akcija adulticidne dezinfekcije komaraca u srpnju, kolovozu i rujnu. Obrada će se izvršiti s početkom neposredno prije svitanja u rano jutro (od cca 05:00 sati) kad počinje aktivnost tigrastog komarca. Obrada će se izvršiti ULV metodom zamagljivanja (s veličinom čestica oko 10-30 mikrona). Obradit će se vegetacija uz ceste i oko kuća u naseljenim dijelovima. Obradom će se obuhvatiti visoka trava, grmlje, živice i drveće do visine 3 m. Koristit će se preparati na bazi piretrina, permetrina ili drugih sintetskih piretroida sa sinergistom piperonil butoksidom. Izvoditelj najmanje tri dana prije početka radova mora oglasiti raspored s terminima obrade pojedinih predjela i obavijestiti građane o mjerama opreza.

Tablica 2. Insekticidi koji se koriste za ULV zamagljivanje (hladni i topli postupak)

Insekticid	Doza djelatne tvari (g/ha)	
	Hladni postupak (hladno zamagljivanje)	Topli postupak (termozamagljivanje)
Ciflutrin	1 - 2	1 - 2
Cipermetrin	1 - 3	-
Deltametrin	0,5 - 1,0	0,5 - 1,0
D-fenotrin	5 - 20	-
Lambda-cihalotrin	1,0	1,0
Permetrin	5	10
Resmetrin	2 - 4	4

1. 2. 1. Obrada javnih površina

Potrebno je obraditi mjesta gdje borave komarci (živice, visoka trava, grmlje, drveće do visine 3 m i okolicu legla komaraca) u blizini kuća prolaskom vozila kroz ulice (površine i vegetacija između ulica i fasada kuća i zgrada, dvorišta javnih zgrada, javne zelene površine - parkovi i gradsko groblje. Koristit će se piretrin ili piretroidi kao što su permetrin, deltametrin, cipermetrin, i dr. uz dodatak sinergista piperonil butoksida (Tablica 2).

Adulticidna obrada se obavlja ULV metodom hladnog zamagljivanja s vozila. Veličina čestica mora se kretati u rasponu 10-20 mikrona. Obradu je potrebno provesti neposredno prije svitanja u rano jutro (oko

05:00 sati, u ljeto). Odgovarajuća brzina vjetra je 1 - 4 m/s (3,6 - 15 km/sat). Zamagljivanje se ne provodi ako je brzina vjetra veća od 15 km/sat. Radi vremenskih uvjeta i intervala aktivnosti komaraca, razdoblje ULV aplikacije ograničeno je na oko 2-3 sata dnevno. Za obradu 1000 ha potrebno je angažirati 6 vozila s ULV strojem u jednom danu, odnosno 3 stroja u dva dana (1 stroj obradi 60 ha/sat, ili 180 ha u 3 sata).

1. 2. 2. Obrada na privatnim površinama

Obradu domaćinstava potrebno je provesti isključivo uz pristanak vlasnika ili predstavnika vlasnika i uz pridržavanje mjera opreza, a nakon zaprimljene prijave i lociranja pojedinog žarišta. Obrada će se izvršiti LV/ULV metodom raspršivanja/zamagljivanja (s veličinom čestica do 50 mikrona) vegetacije i legla komaraca u okućnicama, dvorištima i vrtovima (ručno). Adulticidno se obrađuju staništa odraslih komaraca (visoka trava, grmlje, živice, drveće do visine 3 m i legla komaraca).

Izvoditelj mora obavijestiti građane o mjerama opreza uslijed neželjenog rasapa (drifta) insekticidnih čestica. Astmatičare i alergične osobe potrebno je upozoriti na zatvaranje prozora, pčelare na zatvaranje košnica te ljude koji suše rublje na otvorenom da ga uklone odnosno da ga ne izlažu u terminu obrade. Također je potrebno izbjeći obradu vrtova s voćem i povrćem s obzirom na karencu i osjetljivosti pojedinih kultura (rajčice, mahunarke). Adulticidna dezinfekcija provodit će se u lipnju, srpnju i kolovozu u infestiranim dijelovima grada.

1. 2. 3. Dinamika provedbe adulticidne dezinfekcije

Na javnim površinama provodi se prema indikacijama. Dinamika obrade žarišta na privatnim površinama ovisit će o prijavama građana i aktivnosti komaraca.

1. 3. Provedba monitoringa tigrastog komarca

Monitoringa tigrastog komarca obavlja Nastavni zavod za javno zdravstvo radi dobivanja podataka o prostornoj i vremenskoj rasprostranjenosti i gustoći populacije tigrastog komarca te planiranja provedbe akcija suzbijanja. Monitoring se sastoji se od periodičnog uzorkovanja razvojnih stadija komaraca tijekom sezone na postajama za uzorkovanje. Glavna metoda monitoringa tigrastog komarca je uzorkovanje ovipozicijskim klopkama.

2. Suzbijanje nevida

Nevidi su molestanti i značajni prenositelji lišmanijaze (kala-azara, orijentalnog čira) i "papatači groznice" (danas veoma rijetka). Na području Dalmacije prisutan je kala-azar, a osnovnim se izvorom zaraze smatra oboljeli pas iako su nađene zaražene i druge životinje kao što su lisica, čagalj i štakor. Prenosioci kala-azara su različite vrste nevida.

Na našem priobalju prisutne su vrste: *Phlebotomus papatasi*, *P. major*, *P. tobi*, *P. perniciosus* i *Sergentomya minuta*. Nevidi se mogu naći u semiruralnim i semiurbanim mjestima. Ličinke su osjetljive na svjetlo pa borave u rupama životinja, te u podovima kokošinjaca, polupećinama i tavanima gdje im pogoduju uvjeti vlažnosti i temperatura. Na pojedinim mikrolokacijama u ruralnim područjima gdje se nalaze domaćinstva sa "stokom" i peradi, nevidi mogu naći povoljnije uvjete za razvoj (Rv 50-80% i temperatura 20-30°C).

2. 1. Opće (preventivne) mjere suzbijanja. Kao osnovne mjere za prevenciju lišmanijaze potrebno je provesti: opću higijenzaciju naselja, uklanjanje kokošinjaca, deratizaciju, uklanjanje svih neregistriranih pasa, veterinarski nadzor nad psima, te uzgajalištima peradi ili golubova uz primjerenu insekticidnu zaštitu.

2. 2. Posebne mjere suzbijanja provode se u rubnim dijelovima gradova i u ruralnim područjima gdje se nalaze domaćinstva u kojima je prisutan uzgoj i držanje "stoke" i peradi. Akcije suzbijanja nevida provode se između svibnja i kolovoza. Insekticidna obrada provodi se prskanjem rezidualnim insekticidima (permetrin ili drugi insekticidi, isti koji se koriste i za dezinfekciju komaraca jer svaka primjena insekticida nanosi štetu populacijama nevida) i motornim orošivačima na mjestima njihovog dnevnog zadržavanja. Mjesta suzbijanja su: unutrašnjost štala, ruševina, potkrovlja, bunkera, mjesta gdje je zamijećeno prisustvo glodavaca, dvorišta domaćinstava, okoliš mjesta gdje borave životinje te inih mjesta okupljanja odraslih nevida uključivši vrata i prozore objekata.

3. Suzbijanje muha

U toplim mjesecima (od svibnja do kraja listopada ev. polovice studenog) zbog brojnosti svoje populacije, molestirajućeg učinka i epidemiološkog potencijala za prijenos i širenje zaraznih bolesti, u prvom redu crijevnih zaraza, muhe predstavljaju najznačajnijeg štetnika. Ovaj je problem osobito naglašen u suburbanim i ruralnim sredinama gdje se sreće individualni uzgoj domaćih životinja, u pravilu praćen nižim stupnjem sanitacije okoliša i povećanom koncentracijom otpadnih

tvori osobito onih animalnog podrijetla. Povoljni vanjski uvjeti, kratak razvojni ciklus, visoki reproduktivni potencijal, nedostatak predatora te praktički neograničene mogućnosti staništa dovode u kratkom vremenu do enormnog prenamnažanja.

Suzbijanje muha na jednom području je vrlo složen proces jer zahtjeva suradnju šire društvene zajednice u provedbi opsežnih preventivnih mjera, mijenjanje higijenskih i radnih navika stanovništva te značajna financijska sredstva.

3. 1. Suzbijanje muha u urbanoj sredini

U urbanim sredinama prisustvo muha u izravnoj je vezi s načinom dispozicije krute i fekalne otpadne tvari. Stoga su osnovne higijensko-sanitarne mjere preduvjet za uspješno suzbijanje:

- Osigurati dovoljan broj spremnika za smeće
- Redovito, t. j. dnevno prazniti spremnike
- Iste najmanje jednom tjedno oprati i dezinficirati
- Sanirati (ukloniti) sva divlja odlagališta otpada i spriječiti pojave novih
- Kanalizacijski sustav i kolektore održavati prohodnim
- Spriječiti prelijevanje i nedozvoljeno pražnjenje septičkih jama
- Donijeti odluku o mjestima za defekaciju pasa, te ukloniti feces
- Sakupljati leševe pregaženih životinja
- Uklanjati leševe nakon deratizacije
- Zatrpavati štakorske rupe

Potrebno je kao dopunsku mjeru provesti adulticidnu dezinfekciju spremnika za smeće (ukoliko se ukaže potrebnim i neposredne okoline) metodom prskanja tlačnim ili motornim prskalicama primjenom insekticida s rezidualnim djelovanjem u slučaju kad se navedene preventivne mjere ne mogu provesti u potpunosti. Ove je radnje nužno uskladiti s radom nadležne komunalne službe, tako da se osigura obrada isključivo PRAZNIH spremnika. Insekticidom je potrebno prekriti sve unutrašnje i vanjske površine spremnika te neposrednu okolinu (tlo, zidove, ograde). S obzirom na trajanje rezidualnog učinka ove radnje treba ponavljati svakih 30-40 dana.

3. 2. Suzbijanje muha u suburbanim i ruralnim sredinama

Zbog općenito nižeg stupnja ukupnih higijensko-sanitarnih prilika, raširenosti uzgoja domaćih životinja, prisustva gospodarskih objekata (klaonički objekti i životinjske farme) u ovim je sredinama koncentracija otpada animalnog porijekla visoka što stvara povoljne uvjete za razmnožavanje različitih sinantropnih vrsta muha. Problematika suzbijanja muha u ovim sredinama je vrlo složena, a u organizacijskom i financijskom smislu vrlo zahtjevna. Zbog redovitog izostanka preventivnih mjera i "loših" higijenskih navika stanovništva, sama primjena insekticida redovito je limitirana, odnosno upitne učinkovitosti, stoga je prihvatljiva primjena regulatora rasta (diflubenzuron) na gnojnicama i sl. Da bi se postigli zadovoljavajući rezultati nužno je planirati i provoditi dugoročne mjere u koje će se uključiti šira društvena zajednica:

- Neprestanom edukacijom stanovništva utjecati na rast društvene osjetljivosti za ovu problematiku i na podizanje svijesti o značenju provođenja preventivnih mjera (ispravna dispozicija krutog otpada i fekalnog otpada te klaoničkog i drugog animalnog otpada, redovito čišćenje staja i odvoz životinjskog fecesa, isušivanje gnojnica ili prekrivanje folijama)
- Radom inspekcijskih službi utjecati na gospodarske subjekte, ali i stanovništvo da ispunjavaju zakonske obveze ispunjavanja higijensko-sanitarnih propisa.
- Preko inspekcijskih službi prisiliti gospodarske subjekte, "proizvođače muha" (klaonice, farme, prehrambeno-proizvodna poduzeća) da redovito ispunjavaju zakonske obveze preventivne dezinfekcije.

Primjenom samo kemijskih metoda (insekticida) mogu se očekivati ograničeni rezultati.

Insekticidi: Za dezinfekciju muha mogu se koristiti dopušteni insekticidi dugog rezidualnog djelovanja iz sve tri skupine: organofosfati, sintetski piretroidi ili neonikotinoidi. Za prekrivanje otvorenih površina izbjegavati uporabu piretroida zbog njihovog brzog razlaganja na sunčevu svjetlu.

Način primjene: Insekticidnu otopinu s atraktantom ili dodatkom šećera kao atraktanta aplicirati na sve površine na kojima se muhe zadržavaju (zidovi, stropovi, ograde) osobito one izložene suncu. Posebnu pažnju posvetiti tretiranju gnojnica larvicidnim preparatima. Pri tom se mogu koristiti i preparati s kombiniranim larvicidnim i adulticidnim djelovanjem.

S obzirom na kapacitet sredine, duljinu razvojnog ciklusa i prosječnu duljinu rezidualnog djelovanja insekticida dezinfekcijske tretmana treba ponavljati svakih 30 - 40 dana u toplom razdoblju (svibanj - listopad). Tamo gdje to dozvoljavaju financijske mogućnosti uputno je koristiti i dodatne metode: insekticidni premazi oko prozora i vrata, ljepljive trake, feromonske klopke.

VI. NADZOR NAD PROVEDBOM OBVEZATNE PREVENTIVNE DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Stručni nadzor nad provedbom obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije provodi Zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije temeljem članka 24. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (N. N. br. 79/07, 113/08, 43/09) na sljedeći način:

1. Obveznik provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije će obavijestiti Zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije o odabranom izvođaču te o vrsti i opsegu mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije koju planira provesti tijekom 2013. godine.
2. Izvođač radova će provoditi mjere obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije pridržavajući se u svemu donesenog Programa, a u skladu sa Zakonom i Pravilnicima.
3. Izvođač će pravodobno (najmanje dva dana ranije) obavijestiti Zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije o početku radova i dostaviti svoj operativni plan koji mora sadržavati termine izvršenja, vrste pesticida i njihove djelatne tvari, formulacije, podrijetlo i rok trajanja te popis lokaliteta na kojima će se radovi provesti.
4. Prije početka radova izvođač će obavijestiti pučanstvo o početku i predviđenom trajanju deratizacije putem: medija (lokalna radio-stanica, dnevni list) plakata obješenih na vidnim mjestima.

Obavijest mora sadržavati: ime izvođača, datum početka radova, predviđeni rok trajanja radova, nazive rodenticida i djelatnih tvari, antidot u slučaju trovanja, te broj na koji se mogu uputiti dojave i pritužbe građana. Izvođač će također pravodobno obavijestiti:

- Nadležnu sanitarnu inspekciju
- Nadležno komunalno redarstvo
- ZZJZ Split Odjel za DDD, nadležne HE ispostave *Ova obavijest mora sadržavati: Točan datum, vrijeme i mjesto s kojeg će započeti radovi, popis i raspored radova i lokaliteta, predviđeni rok trajanja radova, popis rodenticida, njihovih djelatnih tvari, proizvodne deklaracije odnosno važeće ateste ovlaštenih ustanova (sadržaj aktivne tvari).*
- Službu HMP odnosno DZ odnosno nadležna ZS
- Nadležnu veterinarsku stanicu *Ova obavijest mora sadržavati: Podatke o početku i trajanju radova, vrsti pesticida, vrsti i koncentraciji djelatnih tvari, simptomima trovanja ljudi domaćih životinja, mjerama prve pomoći i antidotima.*

Upravni nadzor na temelju članka 62. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (N. N. br. 79/07,

113/ 08, 43/09) obavlja sanitarna inspekcija. U slučaju sumnje u djelotvornost izloženih mamaca, inspeksijska služba izuzet će uzorak te ga uputiti na stručno vještačenje (djelotvornost, sadržaj aktivne tvari, čvrstoća).

Izvoditelj radova dužan je voditi točnu *evidenciju* o terminima izvođenja radova (početak, trajanje, završetak), obrađenim lokalitetima, vrsti i koncentraciji djelatnih tvari, formulacijama, metodi izlaganja rodenticida te o njihovoj ukupnoj potrošnji. Ove podatke dostavlja ZZJZ Split na obrascu broj 2.

VII. EVALUACIJA

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije obavlja evaluaciju izvršenih radova obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Grada Supetra:

1. Prati se pridržavanje odredbi Programa i Provedbenog plana od strane izvoditelja radova.
2. Prati se dinamika populacije štetnika koji imaju javno- zdravstvenu važnost
3. Prati se provođenje preventivnih mjera i ocjenjivati njihov doprinos u ukupnim mjerama kontrole štetnika
4. Prati se sigurnost primjene pesticida (za ljude, neciljne vrste i okoliš), ukupna potrošnja i distribucija pesticida u prostoru.
5. Prema potrebi se procjenjuje stupanj redukcije komaraca i žohara odnosno učinkovitost provedenih mjera, procjenjuje se infestacija i utvrđuju se "žarišta" za pojedine vrste štetnika , obavlja se monitoring u smislu nadzora nad invazivnom vrstom komarca *Aedes albopictus* tigrastog komarca.
6. Procjenjuju se zdravstveni rizici kroz praćenje kretanja transmisivnih zaraznih bolesti na području Splitsko - dalmatinske županije

VIII. IZVJEŠTAVANJE

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko - dalmatinske županije će o rezultatima nadzora pisanim putem izvještavati Grad Supetar i Hrvatski zavod za javno zdravstvo (o potrošnji pesticida na području Županije).

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU
Voditelj odsjeka za DDD:

dr. sc. Toni Žitko, dipl. ing.

Split, 18.03. 2013. godine